

VOORONTWERP BELEIDSPLAN RUIMTE LIER

GROENBLAUW NETWERK

BELEIDSKADER

NOVEMBER 2023

COLOFON

College van burgemeester en schepenen

Rik Verwaest
Ivo Andries
Rik Pets
Bert Wollants
Thierry Suetens
Sabine Leyzen
Ilse Lambrechts
Annemie Goris

contact

Stad Lier
Dienst Ruimtelijke planning
Paradeplein 2 bus 1, 2500 Lier
www.lier.be
ruimtelijkeplanning@lier.be

Inhoudelijke uitwerking

OMGEVING
LANDSCAPE ARCHITECTURE . URBANISM

Versie

versie 2 (november 2023)

VOORONTWERP BELEIDSPLAN RUIMTE LIER

GROENBLAUW NETWERK

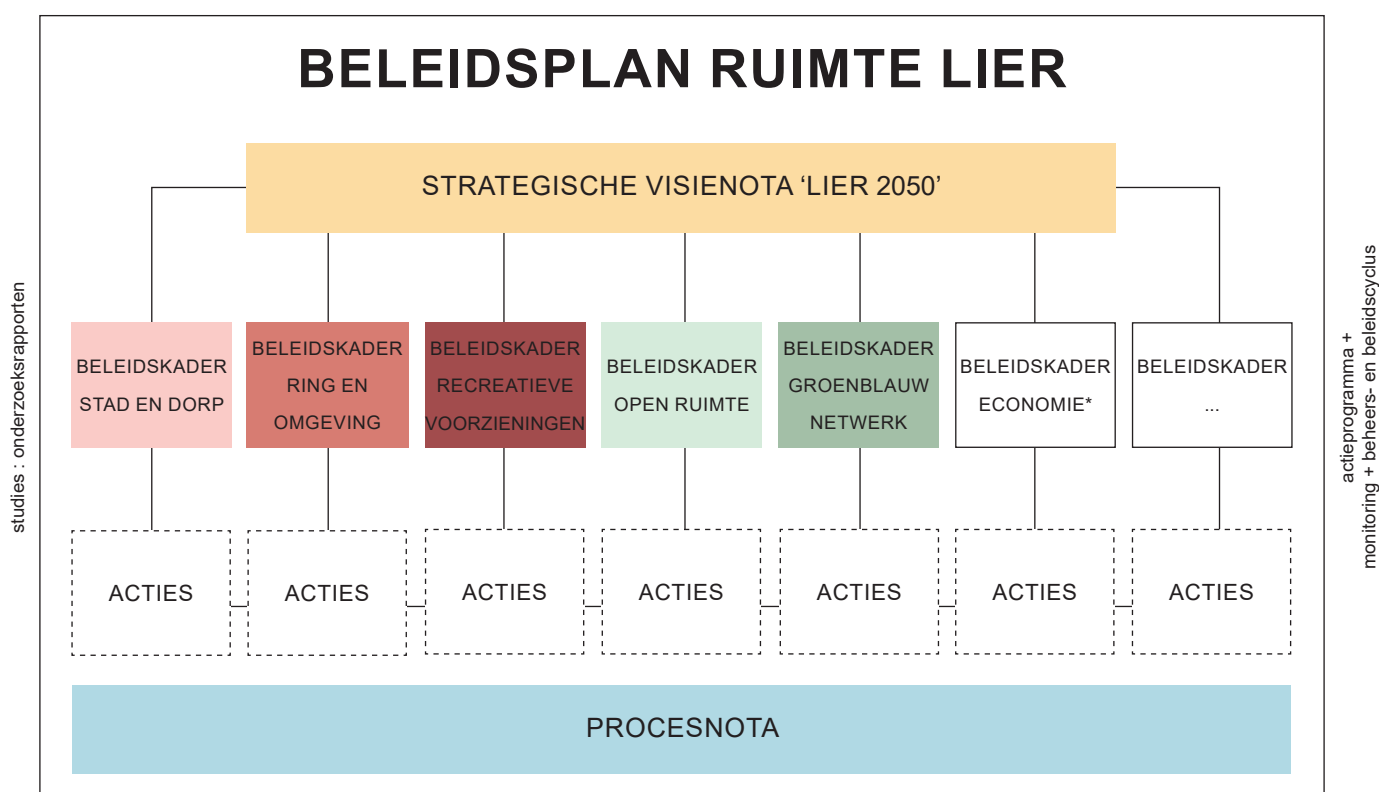
BELEIDSKADER

NOVEMBER 2023

WOORD VOORAF

voorwoord door schepen
/ burgemeester

LEESWIJZER

* De ambitie is om op korte termijn een bijkomend beleidskader 'economie' op te maken waarin een visie wordt uitgewerkt voor de bedrijventerreinen en de economische functies in de gemeente Lier.

figuur 1 samenhang onderdelen beleidsplan ruimte Lier

De **strategische visienota 'Lier 2050'** beschrijft de uitdagingen die op Lier afkomen en de ambities die de gemeente voor ogen heeft. Dit vertaalt zich in het wensbeeld voor Lier 2050.

De **beleidskaders** operationaliseren de strategische visie en geven aan dat, om het wensbeeld te realiseren, een specifiek beleid moet worden gevoerd. Volgende beleidskaders zijn opgemaakt.

- 'Stad en dorp' beschrijft de ontwikkelingsperspectieven voor de stad Lier en het dorp Koningshooikt in functie van het verhogen van de leefkwaliteit.
- 'Ring en omgeving' stelt een veelkleurig ontwikkelingsperspectief voor R16 voor.
- 'Recreatieve voorzieningen' legt het toekomstperspectief voor het recreatief aanbod vast.
- 'Open ruimte' beschrijft de ontwikkelingsmogelijkheden voor de open ruimte.
- 'Groenblauw netwerk' geeft een visie op de verschillende groene en blauwe structuren die in Lier aanwezig zijn.

Op korte termijn maakt de gemeente een bijkomend beleidskader 'economie' op waarin een visie wordt uitgewerkt voor de bedrijventerreinen en de verweefbare economische activiteiten in de gemeente. Het beleidskader 'economie' volgt een aparte procedure en wordt later aan het beleidsplan ruimte Lier toegevoegd. De opdracht werd gegund op 9 oktober 2023 (collegebesluit).

De verschillende beleidskaders bevatten **acties** die alle bijdragen tot het realiseren van het wensbeeld Lier 2050.

Naast deze inhoudelijke documenten gaat de **procesnota** dieper in op de wijze waarop het beleidsplan ruimte Lier tot stand is gekomen en hoe verschillende partijen en actoren hierbij vanaf het begin zijn betrokken.

Het **actieprogramma** beschrijft de prioritaire acties die de stad op korte en middellange termijn wil uitvoeren om het wensbeeld te realiseren.

Het beleidsplan ruimte Lier is zo vormgegeven dat een lezer die iets wil weten over het beleid het betreffend beleidskader ter hand kan nemen en hierin alles kan vinden wat betrekking heeft op de toekomstvisie voor die specifieke ruimte. De titels van de beleidskaders zijn hierbij de leidraad.

Om deze beleidskaders echter zo leesbaar mogelijk te maken, zijn het onderzoeksmateriaal, de beschrijving van gehanteerde methodologieën en allerhande achtergrondinformatie opgenomen in afzonderlijke **onderzoeksrapporten**. Wie zich wil verdiepen in de materie, kan dus steeds een bepaald onderzoeksrapport raadplegen.

Een beleidskader wordt best samen gelezen met de strategische visienota. Deze nota vormt belangrijke informatie over de ambities van het gemeentelijk ruimtelijk beleid en plaatst de thema's die in de beleidskaders worden behandeld, in een ruimere context.

Een voorbeeld verduidelijkt het voorgaande. Een lezer die wil weten wat het toekomstbeeld is voor het dorp Koningshooikt, raadpleegt het beleidskader 'stad en dorp'. Om dit toekomstbeeld te kunnen kaderen in de meer globale ambities van het ruimtelijk beleid van de gemeente, leest zij of hij de strategische visienota 'Lier 2050'. De concrete acties die het bestuur op korte en middellange termijn wil uitvoeren, zijn beschreven in het actieprogramma. Achtergrondinformatie is te vinden in het onderzoeksrapport.

Voorliggend document is het beleidskader 'groenblauw netwerk'.

INHOUD

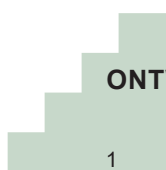
	INLEIDING	10
	UITDAGINGEN	14
	1 KLIMAATVERANDERING	
	2 WATER	
	3 BIODIVERSITEIT	
	4 DRUK OP DE OPEN RUIMTE	
	5 DRUK OP BEBOUWDE RUIMTE	
	6 AFNAME VAN BODEM- EN WATERKWALITEIT	
	GROENBLAUW NETWERK IN LIER	24
	1 DEFINITIE	
	2 METHODOLOGIE	
	3 BELEIDSLIJNEN	

VISIE

36

- 1 ALGEMENE DOELSTELLINGEN
- 2 ALGEMENE INRICHTINGSPRINCIPES
- 3 ALGEMENE ACTIES

ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN

48

- 1 INLEIDING
- 2 ALGEMENE RUIMTELIJKE VISIE PER DEELRUIMTE
- 3 GROENBLAUW NETWERK IN DE OPEN RUIMTE
- 4 GROENBLAUW NETWERK IN DE RUIMTE TUSSEN DE STADSVESTEN EN R16
- 5 GROENBLAUW NETWERK IN DE HISTORISCHE BINNENSTAD
- 6 GROENBLAUW NETWERK IN DE BEBOUWDE RUIMTE BUITEN R16

WENSBEELD EN ACTIES

78

- 1 WENSBEELD
- 2 OVERZICHT ACTIES

BIJLAGE

86

- 1 BEGRIPPENLIJST
- 2 BRONNENLIJST

INLEIDING

Het groenblauw netwerk in Vlaanderen is geen nieuw concept. Toch neemt de groenblauwe ruimte alleen maar af en raakt het netwerk steeds meer versnipperd terwijl een robuust en samenhangend groenblauw netwerk juist bijdraagt tot de biodiversiteit, de ecologische samenhang, de klimaatbestendigheid en de verhoging van de leefkwaliteit. Maar Vlaanderen is een druk bevolkte regio waar de open ruimte en het groenblauw netwerk sinds de industriële revolutie in versneld tempo worden aangesneden om de bevolkingsdruk en allerhande nieuwe ontwikkelingen een plaats te kunnen geven. Het groenblauw netwerk is hierdoor sterk achteruit gegaan door tal van bedreigingen zoals versnippering, vermessing, verdroging. Ook vandaag moet het groenblauw netwerk nog steeds wijken voor nieuwe ontwikkelingen die trachten in te spelen op allerhande uitdagingen zoals de toenemende bevolking en wijzigende bevolkingssamenstelling, de nood aan bijkomende bedrijventerreinen, de vraag naar grootschalige infrastructuur, de zoektocht naar plekken voor duurzame energie enz. Dergelijke ontwikkelingen leiden zonder doordachte aanpak tot een toenemend ruimtebeslag waardoor het groenblauw netwerk sterk onder druk zal blijven staan.

De principes van de strategische visienota beleidsplan ruimte Vlaanderen (BRV) en de studie GOBELIN (groenblauwe netwerken in Vlaanderen)¹ in opdracht van het departement Omgeving benadrukken het belang en de noodzaak van groenblauwe netwerken in Vlaanderen. Om het hoofd te bieden aan het verslechterende natuurkwaliteit, -kwantiteit en -samenhang zijn natuurbehoud en -beheer niet langer voldoende. We moeten inzetten op structurele uitbreiding en een uitbouw van een robuust groenblauw netwerk. Lier is ervan overtuigd dat een beleidskader 'groenblauw netwerk' noodzakelijk is. Het beleidskader zet de krijtlijnen uit voor een robuust groenblauw netwerk in de gemeente.

1. <https://www.vlaanderen.be/inbo/groenblauwe-netwerken-in-vlaanderen-gobelin/>

UITDAGINGEN

1	KLIMAATVERANDERING	16
1.1	HITTE	17
1.2	DROOGTE	17
2	WATER	18
2.1	WATEROVERLAST	18
2.2	OVERSTROMING	18
3	BIODIVERSITEIT	20
4	DRUK OP DE OPEN RUIMTE	20
5	DRUK OP BEBOUWDE RUIMTE	21
6	AFNAME VAN BODEM- EN WATERKWALITEIT	22

1 KLIMAAT- VERANDERING

Het ruimtelijk beleid wordt geconfronteerd met nieuwe en veranderende maatschappelijke uitdagingen die soms ook het gevolg zijn van een jarenlang gevoerd ruimtelijk beleid.

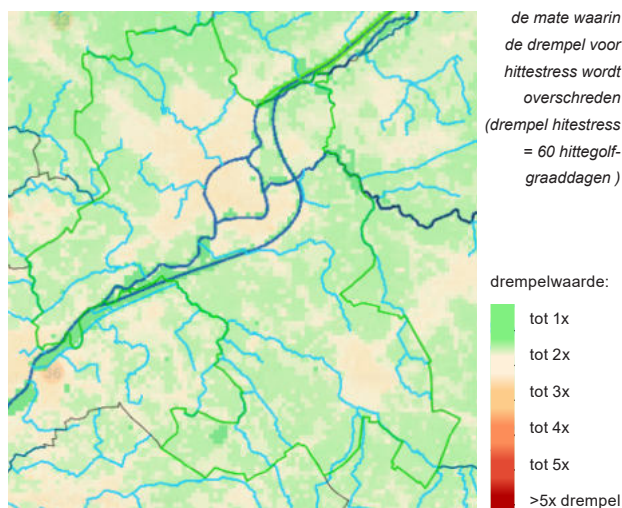
Het beleidskader 'groenblauw netwerk' zal binnen het beleidsplan ruimte Lier een antwoord geven op trends die in heel Vlaanderen of zelfs mondiaal zichtbaar zijn en op de gemeente een grote impact hebben.

Aan volgende uitdagingen wordt een antwoord geboden met de visie binnen het beleidskader 'groenblauw netwerk'.

Het klimaat verandert en de klimaatopwarming kan niet meer worden genegeerd. De gevolgen hiervan zijn wateroverlast, overstromingen, temperatuurstijging, zeespiegelstijging, hittegolven en lange perioden van droogte. De gemeente staat voor de uitdaging om haar grondgebied klimaatadaptief in te richten en haar groene ruimten te koesteren. Deze vormen immers de sponzen die tegen overstromingen beschermen. Zij zorgen voor de nodige verkoeling, rollen groenblauwe netwerken uit. Maximaal ontharden is de boodschap. Hierdoor kan de gemeente zich wapenen tegen de klimaatverandering.

1.1 HITTE

Als gevolg van de klimaatverandering stijgt de temperatuur en nemen de hittegolven toe. Een hittegolf betekent dat een hitte-episode minimum drie dagen aanhoudt waarbij de temperatuur overdag boven de gezondheidsdrempels van 29,6 °C stijgt en 's nachts niet daalt onder de 18,2 °C. Dit leidt tot hittestress vooral bij 65-plussers en kinderen tot 4 jaar, met oversterfte tot gevolg. Hittestress komt meer voor in de bebouwde ruimte van Lier dan in de landelijke omgeving. Dit noemen wij het hitte-eilandeffect. De temperaturen 's nachts dalen veel minder in de kernen dan in hun landelijke omgeving, met verschillen van enkele graden tot soms uitschieters van 8 °C en meer. Onder het huidige klimaat telt Lier gemiddeld 4 hittegolfdagen per jaar. Tegen 2050 kan dit al oplopen naar gemiddeld 20 hittegolfdagen in een jaar ².

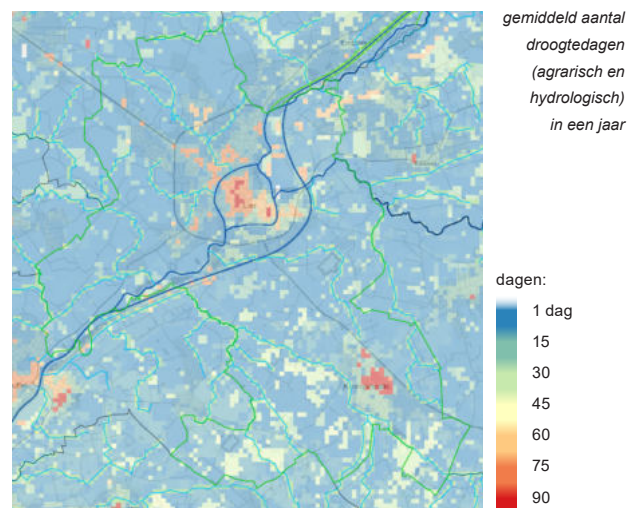
kaart 1 scenario hoog impact 2050, mate van overschrijding hittedrempel

2. Klimaat VMM. Hitte

1.2 DROOGTE

Temperatuurstijging zorgt voor meer verdamping en bijgevolg droogte. Daarnaast zal in de zomer steeds minder neerslag vallen waardoor extreme droogte vaker en intenser zal voorkomen. Droogte kent verschillende facetten. Agrarische droogte houdt in dat het bodemvochtgehalte daalt vanwege een verstoord evenwicht tussen neerslag en verdamping. Gewassen en vegetatie ondervinden dan droogtestress, wat resulteert in een verminderde groei en een lagere gewasopbrengst. Agrarische droogte-duur telt in Lier vandaag 5 dagen maar dit aantal zou tegen 2050 verdubbelen. Hydrologische droogte betekent dat de waterstanden in waterlopen onder druk staan. Vandaag telt Lier 18 dagen per jaar hydrologische droogte-duur en dit aantal kan tegen 2050 stijgen tot 31 dagen. Dat zal negatieve gevolgen hebben voor tal van sectoren ³.

De droogte heeft niet enkel invloed op de landbouw maar op de gehele natuur. Een droger wordend klimaat zorgt voor een sterke achteruitgang van de biodiversiteit in Vlaanderen. Verschillende planten en dieren zullen verdwijnen.

kaart 2 scenario hoog impact 2050, droogte-duur (hydrologisch en agrarisch)

3. Klimaat VMM. Droogte

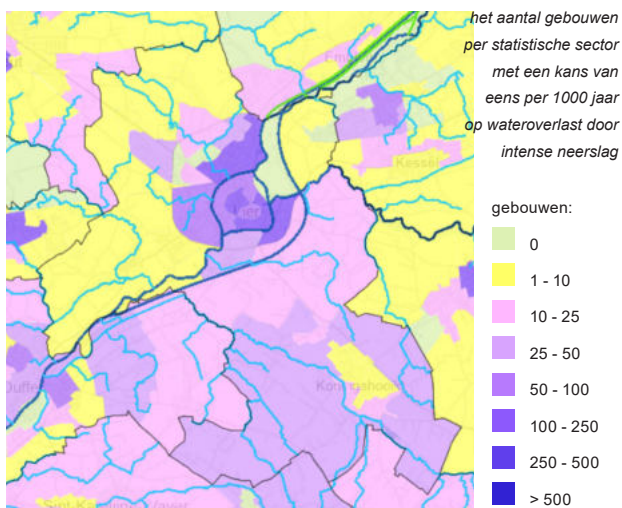
2 WATER

2.1 WATEROVERLAST

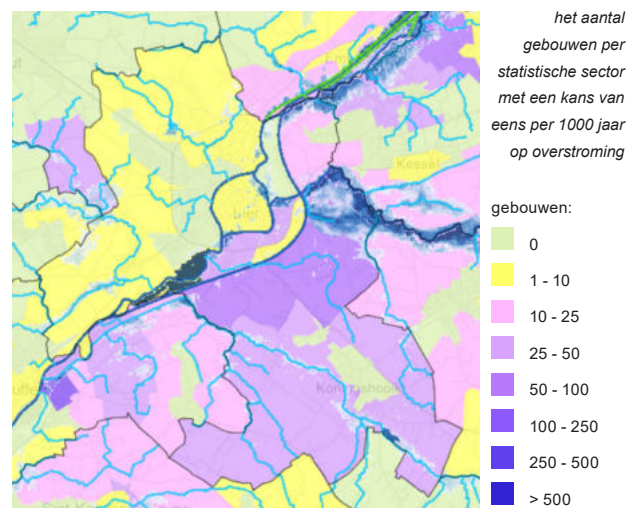
Wanneer regenwater onvoldoende in de bodem kan dringen, stroomt het af naar lager gelegen gebieden. Bij hevige regenval kan dit voor heel wat problemen zorgen. Wateroverlast komt het sterkst voor in de binnenstad omwille van de hoge verhardingsgraad. Steeds meer en intensere zomeronweders ten gevolge van de klimaatverandering zorgen ervoor dat enerzijds meer gebouwen kwetsbaar worden voor wateroverlast en anderzijds overlast frequenter en met grotere waterdiepten zal voorkomen. 7,5% van de gebouwen in Lier krijgt vandaag met deze problematiek af te rekenen, wat 3% hoger ligt dan het gemiddelde van Vlaanderen. Prognoses tonen aan dat dit aandeel met meer dan 5 procent zal stijgen tegen 2050 ⁴.

2.2 OVERSTROMING

Als gevolg van klimaatverandering met meer intense neerslag treden waterlopen vaker buiten hun oevers wat leidt tot overstrooming van gebouwen en kritieke infrastructuur ⁵. Plaatsen die tot nu toe niet overstroonden, zullen in de toekomst wel worden getroffen. Daarnaast worden ook hogere overstromingspeilen verwacht met meer schade als gevolg. Vandaag krijgt 1,2% van de gebouwen in Lier te kampen met overstrooming. Prognoses verwachten tegen 2050 een verdubbeling van dit aandeel. Voornamelijk in het zuidelijk deel van de gemeente vinden overstromingen vanuit waterlopen plaats, met name rond de Grote Nete, de Itterbeek en de Maasfortbeek .

kaart 3 huidige situatie, wateroverlast per statistische sector

kaart 4 huidige situatie, overstrooming per statistische sector

4. Klimaat VMM. Wateroverlast

5. Kritieke infrastructuur = Dit zijn infrastructuren die erg belangrijk zijn voor onze samenleving. Een verstoring of vernietiging van zo'n infrastructuur zou een grote impact hebben op ons land en eventuele buurlanden.

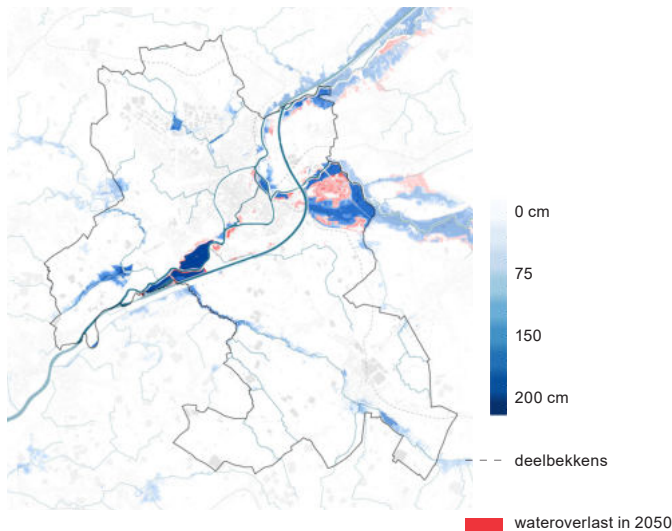
6. <https://klimaat.vmm.be/kaarten-en-cijfers/kaarten-en-cijfers-overstroming>

Fluviale wateroverlast

Fluviale wateroverlast is wateroverlast die ontstaat door waterlopen die buiten hun oevers treden.

Eén van de gevolgen van de klimaatveranderingen is het veranderend neerslagpatroon in Vlaanderen. Vooral in de wintermaanden zal er beduidend meer regen vallen door een toename van het aantal regendagen en van de intensiteit van de buien (grotere hoeveelheden water op kortere periodes). Het gewijzigd neerslagpatroon zal nog meer invloed uitoefenen op het watersysteem met meer wateroverlast tot gevolg.

Momenteel is de gemiddelde waterdiepte bij overstromingen in Lier 90 cm ten opzichte van 63 cm in Vlaanderen. Met het veranderend neerslagpatroon zal dit nog meer toenemen. De rode gebieden op de kaart zullen vaker te maken krijgen met fluviale wateroverlast.

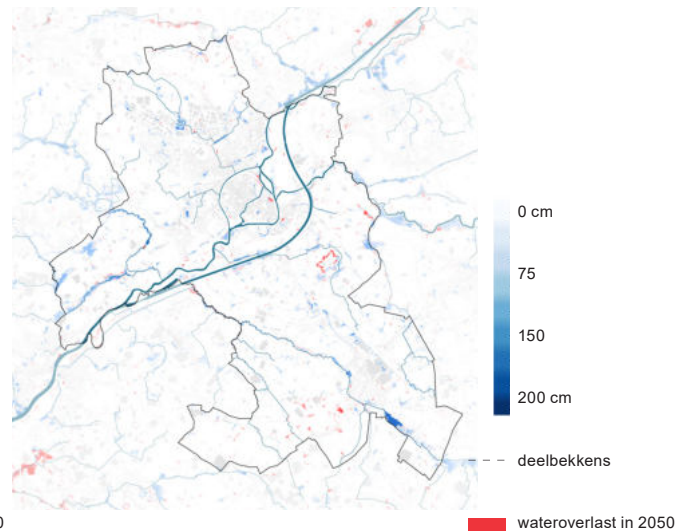

kaart 5 fluviale wateroverlast in 2050 (middelgrote kans)
bron Vlaamse Milieumaatschappij (waterlopen / overstromingsgevoeligheid) 08/2022

Pluviale wateroverlast

Pluviale wateroverlast ontstaat door afvloeiing van regenwater over land of wanneer regenwaterstelsels de wateraanvoer niet afgevoerd krijgen bij hevige regenval.

Bij hevige regenval zal het afstromend water over land ook extra hinder en schade veroorzaken aan gebouwen. Vandaag heeft 7,5% van de gebouwen te kampen met wateroverlast bij extreme regenval ten opzichte van 4,5% in Vlaanderen. Tegen 2050 zal dit gemiddelde toenemen tot 13,1% in Lier ten opzichte van 7,8% in Vlaanderen ⁶.

kaart 6 pluviale wateroverlast in 2050 (middelgrote kans)
bron Vlaamse Milieumaatschappij (waterlopen / overstromingsgevoeligheid) 08/2022

3 BIODIVERSITEIT

Biodiversiteit is de totale verscheidenheid aan leven op aarde. Mondiale populaties van vissen, vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen zijn tussen 1970 en 2012 met meer dan de helft teruggevallen. Bij een voortzetting van het huidige ritme zouden vrijwel alle insectensoorten tegen het einde van de eeuw verdwenen zijn.

Biodiversiteit in de open ruimte neemt af omwille van de ruimtelijke versnippering, de ontbossing, de afname van kleine landschapselementen, de intensieve landbouw, de vervuiling en het bijkomend ruimtebeslag in de open ruimte.

Ondanks het groen karakter van de stad met voornamelijk de stadsvesten als groene openbare ruimte, is er te weinig wijkgroen aanwezig. Slechts 18,4% van de Lierenaars heeft een groenvoorziening op wandelafstand van haar of zijn woning ⁷. Een bedreiging is de verdere afname van wijkgroen. Daarnaast is de ring een barrière tussen het groen achterland en de stad. Ook op kleinere schaal zijn er onderbrekingen in het ecologisch netwerk. Het groen van de stadsvesten wordt onderbroken door parkeerterreinen en nieuwbouw. Het verder vergroten van deze barrièrewerking en het versnipperen van het nog aanwezig groen, vormen bedreigingen voor de biodiversiteit.

Lier kent, net als de rest van Vlaanderen, een grote druk op de natuur en onze gezondheid door de uitstoot aan stikstof. Het is een gas dat in de lucht zit. Als het zich verbindt met zuurstof en waterstof, vormen zich ammoniak en stikstofoxiden. Dit zorgt voor een vermisting van de bodem en is aldus schadelijk. Vermisting heeft een negatief effect op de biodiversiteit doordat bepaalde plantensoorten gaan overwoekeren en andere plantensoorten uitsterven. Het gevolg is dat bepaalde insecten en vlinders ook verdwijnen alsook vogels die van die insecten leven. Daarnaast zorgt te veel stikstof in water voor ongewenste en schadelijke algengroei. In Lier en de rest van Vlaanderen stoten de landbouw, de industrie en het verkeer te veel stikstof uit waardoor de natuur in Vlaanderen ernstig wordt bedreigd.

7. Vlaams bouwmeester scan, rapport Lier.

4 DRUK OP DE OPEN RUIMTE

Lier kent, net als de rest van Vlaanderen, een grote druk op de open ruimte. Voor nieuwe ruimteclaims (woonzones, bedrijventerreinen, harde infrastructuur, gemeenschapsvoorzieningen enz.) wordt steevast naar de open ruimte gekeken. Ook binnen de stad blijft de bebouwing toenemen en slurpt zij de nog resterende kleinere open ruimte snippers op. De nood aan uitbreiding vormt een bedreiging voor de samenhang van de open ruimte in Lier. De (ecologische) kwaliteiten van de open ruimte komen in gevaar door de steeds meer verdichte woonlinten en de toenemende verharding.

Maar de open ruimte staat ook steeds meer onder spanning door de vele gebruikers die elk op hun eigen manier gebruik willen maken van die resterende open ruimte. Landbouwers, ecosystemen (natuur) en (verblijfs) recreanten enerzijds maar ook allerhande zonevreemde activiteiten eisen een deel van de open ruimte op. Deze groeiende interesse in de open ruimte maakt het moeilijk om een goede balans te vinden tussen de verschillende activiteiten die essentieel zijn voor een gezonde en goede leefomgeving van mens, dier en plant. Bijkomend veroorzaakt dit een toename aan verharding in de open ruimte.

5 DRUK OP BEBOUWDE RUIMTE

Vanwege de bevolkingsgroei ontstaat druk op de bebouwde ruimte. Hij komt voort uit de vraag naar bijkomend woonaanbod, voorzieningen en diensten.

De stijgende marktvrage naar woningen resulteert in een ontwikkelingsdruk. De gemeente krijgt bijna dagelijks aanvragen van bouwpromotoren die hun projecten wensen te realiseren. Vaak missen deze projecten een aansluiting bij de eigenheid van de omgeving en is de variatie in woningtype beperkt. Het gaat hierbij doorgaans over bouwpercelen of bestaande woningen die men omvormt naar meergezinswoningen.

De uitdaging bestaat erin om de vraag naar verdichting te beantwoorden zonder een verlies aan leefkwaliteit. Hieruit volgt ook de vraag hoe Lier wenst om te gaan met hoogbouw.

Verdichting dient plaats te vinden aan de hand van verdichtingsprojecten op geschikte locaties. De vraag naar verdichting mag geen vrijgeleide zijn om alle binnengebieden in de stad te laten dichtslibben. In Lier zien wij echter dat deze trend al gaande is. Binnengebieden worden ingevuld met garageboxen, bouwprojecten of loodsen. Een dergelijke invulling in een binnengebied zet de hele wijk onder druk. Daarentegen geven groene binnengebieden (vaak letterlijk) net ademruimte aan buurtbewoners. Zij zijn cruciaal voor een gezonde samenleving.

Zowel de publiek toegankelijke open ruimten als private open ruimten dreigen dicht te slibben met verharding of bebouwing.

6 AFNAME VAN BODEM- EN WATERKWALITEIT

De waterkwaliteit van de waterlopen is onder te verdelen in vijf klassen: slecht, ontoereikend, matig, goed en zeer goed. Er zijn twee parameters waar waterlopen op worden beoordeeld.

De ecologische waterkwaliteit is het gevolg van een samenspel van abiotische en biotische factoren. De ecologische toestand van een waterloop wordt bepaald door verschillende kwaliteitselementen: fytoplankton, macrofyten, fyto-benthos, macro-invertebraten en vissen. Uit onderzoeksresultaten van de Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM) blijkt dat de kwaliteit van de Getijden Neten (de Neten rondom Lier) matig tot ontoereikend is ⁸.

De fysisch-chemische kwaliteit van een waterloop bevat vijf parameters (stikstof, fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH). De Getijden Neten rondom Lier hadden in het jaar 2015 en 2019 een slechte fysisch-chemische waterkwaliteit ⁹.

Recente waterkwaliteitstesten van de Binnen-Nete in het kader van recreatie stelt dat in bepaalde perioden van het jaar zich blauwalgen vormen in het water. Dit is een gevolg van een hoge watertemperatuur, een te hoog gehalte aan voedingsstoffen en een gebrek aan stroming. Te veel blauwalgen hebben een negatieve invloed op het waterecosysteem en kan bij inname leiden tot gezondheidsklachten ¹⁰.

Op de Binnen-Nete is een overloop van de riolering in Predikherenlaan aangesloten. Het hemelwaterplan neemt een actie op om hier een antwoord aan te bieden.

Een aangesloten netwerk van waterlichamen bevordert de hydrologische processen en vergemakkelijkt ecologische en agrarische activiteiten. De valleien van de Grote Nete, Kleine Nete en Beneden Nete zijn hierin uitermate belangrijk. Daarnaast speelt dit ook in de kleinere beekvalleien die Lier rijk is zoals bijvoorbeeld de Itterbeek, de Maasfortbeek en Lachenebeek.

De waterkwaliteit is gekoppeld aan een goede bodemconditie. De bodem moet onder wisselende omstandigheden kunnen functioneren en zo de kringloop van voedingsstoffen en biodiversiteit verzekeren. De bodemkwaliteit staat mee in voor het in goede banen leiden van teveel of te weinig water. Een gezonde bodem beperkt erosie en is noodzakelijk voor de land- en tuinbouw. Er zullen met andere woorden lokale maatregelen moeten worden getroffen in de open ruimte maar ook in de bebouwde ruimte. Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan ontharding, vergroening, buffervoorzieningen, hemelwaterputten enz. om de nodige ruimte en de vereiste kwaliteit van water en bodem te kunnen verzekeren.

8. <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/33750>

9. <https://docs.vlaamsparlament.be/pfile?id=1664823>

10. <https://www.vmm.be/water/kwaliteit-waterlopen/blauwalgen>

**GROENBLAUW
NETWERK IN LIER**

1	DEFINITIE	27
2	METHODOLOGIE	28
2.1	AANDUIDING VAN STRUCTUREN	28
2.2	AANDUIDING VAN DEELRUIMTEN	32
3	BELEIDSLIJNEN	34
3.1	DOORWERKING IN DE OPPORTUNITEITSTOETS	34
3.2	AMBITIEUS BELEID	34

1 DEFINITIE

Het groenblauw netwerk in Lier wordt beschouwd als het samenhangend geheel van groenblauwe hoofdstructuren en ondersteunende structuren. Samen vormen zij een robuust en fijnmazig netwerk van groenblauwe structuren doorheen de open en bebouwde ruimte. Elke structuur heeft zowel groene (natuurlijke) als blauwe (water) componenten in zich.

Het groenblauw netwerk bestaat uit verschillende groene en blauwe elementen zoals rivier- en beekvalleien, groene massa's zoals parken en (speel)bossen, lijnelementen zoals bomenrijen, houtkanten of bermen, wateroppervlakten zoals vijvers, poelen en bekkens, alsook aan gebouwen gekoppeld groen zoals tuinen, groendaken of groengevels. Het is bijgevolg niet zo dat er geen bebouwing in en langs de structuren kan voorkomen. De structuren van het groenblauw netwerk vertonen een zekere samenhang die moet worden gevrijwaard en versterkt om een veerkrachtig en robuust groenblauw netwerk te realiseren. Het behouden en het versterken van deze groenblauwe structuren zijn essentieel om ecologische samenhang, biodiversiteit, klimaatbestendigheid en levenskwaliteit in Lier te bevorderen.

Het groenblauw netwerk is in de bebouwde en open ruimte aanwezig. Het verbindt de bebouwde ruimte met de open ruimte.

Zo wordt bij het voeren van een kernversterkend beleid in de bebouwde ruimte gezocht naar kansen voor het versterken van het groenblauw netwerk onder andere door ontharden, vergroenen en creëren van ruimte voor water.

In de open ruimte wordt naast het vrijwaren van de open ruimte van bijkomend ruimtebeslag en het diversifiëren van het landschap volgens identiteitskenmerken, gezocht naar kansen voor het versterken en verbinden van bestaande groenblauw netwerk.

Het groenblauw netwerk vormt het framework waarbinnen het beleid van de bebouwde en open ruimte wordt gevoerd. Door het groenblauw netwerk als framework te zien waarbinnen de andere beleidskaders passen, zal het inherent worden behouden en versterkt.

2 METHODOLOGIE

2.1 AANDUIDING VAN STRUCTUREN

De analyse in het onderzoeksrapport leidt tot het detecteren van groene en blauwe elementen. Verschillende bestaande elementen hebben het potentieel om uit te groeien tot groenblauwe structuren. Bij het aanduiden van deze structuren wordt niet langer onderscheid gemaakt tussen groen en blauw. In een samenhangend groenblauw netwerk gaan groen en blauw namelijk hand in hand en zijn zij niet los van elkaar te zien. Een structuur die voornamelijk blauw is, heeft ook groene aspecten in zich en omgekeerd.

Een groenblauwe structuur heeft gelijke kenmerken die een samenhangend geheel vormen, en zich daardoor onderscheidt van andere structuren.

Naast bestaande worden ook potentiële groenblauwe structuren aangeduid. De bestaande en potentiële groenblauwe structuren vormen samen het groenblauw netwerk.

2.1.1 HOOFDSTRUCTUREN

Dit zijn de belangrijkste bestaande en potentiële structuren van het groenblauw netwerk.

Netevallei

De Netevallei is een bestaande groenblauwe structuur. Zij bestaat uit de valleien van de Kleine en de Grote Nete die ter hoogte van Lier samenvloeien tot de Beneden-Nete. Zij vormt vandaag een groenblauwe structuur doorheen de open ruimte en heeft de potentie om op termijn opnieuw een groenblauwe structuur doorheen de bebouwde ruimte te worden. Zij verbindt de stad met het omliggend landschap.

Netekanaal

De grootste artificiële waterloop binnen Lier is het Netekanaal. Het kanaal verbindt de Beneden-Nete met het noordelijk gelegen Albertkanaal. Het is een bestaand blauw element dat kan uitgroeien tot een groenblauwe structuur. Het versterken van deze structuur heeft tot doel om een bijkomende groenblauwe verbinding te creëren tussen het noordelijk en zuidelijk deel van de Netevallei. De groenblauwe structuur vormt als het ware een bypass voor de Netevallei rondom de binnenstad.

Stadsvesten

De stadsvesten vormen een lange natuurlijke gordel rond de binnenstad. Deze bestaande groenblauwe structuur functioneert als een vijf kilometer lange publieke ruimte. De stadsvesten zijn een belangrijk onderdeel in het groenblauw netwerk in de stad.

R16

De ring (R16) loopt rond de stad van Lispersteenweg tot de Berlaarsesteenweg. Hij is in het noordoosten niet gesloten waardoor de vallei van de Nete niet door infrastructuur is aangetast. Hij vormt een ruimtelijke barrière in het landschap en versnipperd de ruimte. Op de middenberm staan volwassen bomen. Ook sommige bermen rondom de ring zijn biologisch waardevol. Door de overmaatse ruimte-inname en verharding heeft de ring het potentieel in zich om uit te groeien tot een groenblauwe structuur en onderdeel te worden van het groenblauw netwerk. De ring is daarbij dan geen ruimtelijke barrière meer maar wel een verbindende structuur in het groenblauw netwerk.

Fortengordel en boscomplexen

Zowel in het noorden als in het zuiden van Lier is er een grensoverschrijdende opeenvolging van historische bossen, forten en bijhorende plassen, grachten en beken die vandaag geïsoleerde groene en blauwe elementen vormen binnen de fortengordel van Antwerpen. Deze elementen kunnen mits het versterken en onderling verbinden een waardevolle groenblauwe structuur vormen. Daarnaast bevinden er zich verschillende bossen ten oosten en westen van Lier zoals Kloosterheide, Zevenbergsebos, Marpingbos en Lachenebos.

figuur 2 overstromingsgebied Beneden Nete

figuur 3 Netekanaal

figuur 4 bosstructuren

figuur 5 moeras Nazareth

Steenwegen en spoorlijnen

Steenwegen en spoorlijnen zijn de grote structuren die steden en dorpen verbinden. Zij vormen nu geen groenblauwe structuur maar kunnen dit wel worden. Door hun overmaat aan verharding, bermen en ruimte inname hebben zij de kans om het groenblauw netwerk te vervolledigen en verbindende structuren te vormen die daarenboven bijdragen tot de landschapsbeleving. Structuurbepalende (steen)wegen van Lier zijn Mechelsesteenweg, Mechelsebaan, Antwerpsestraat, Antwerpsesteenweg, Liperssteenweg, Ranstsesteenweg, Kesselsesteenweg, Berlaarsesteenweg, de Putsesteenweg, de Sander De Vosstraat, en Aarschotsesteenweg. Zij hebben op enkele plaatsen reeds diverse volwassen bomen staan op de bermen.

2.1.2 ONDERSTEUNENDE STRUCTUREN

De ondersteunende structuren van het groenblauw netwerk bestaan uit waardevolle kleinere groenblauwe structuren. Zij vullen de ruimte tussen de hoofdstructuren op en verbinden deze met elkaar.

Publieke en private ruimte

Zowel binnen de bebouwde ruimte als in de open ruimte zien wij verschillende publieke en private ruimten die van belang zijn of kunnen zijn voor het groenblauw netwerk. Publieke ruimten bestaan uit parken, pleinen, straten, speeltuinen enz. Private ruimten bestaan voornamelijk uit tuinen en binnengebieden.

Kleine landschapselementen

De open ruimte wordt gekenmerkt door vele kleine landschapselementen zoals houtkanten, struwelen, bomenrijen, solitaire bomen, ruigtebegroeiing, bloemenrijke graslandstroken enz. Vaak omkaderen zij de landbouwpercelen.

Vlieten

De historisch gedempte vlieten in de binnenstad hebben een groot potentieel in zich voor het uitrollen van een groenblauw netwerk.

Plassen

De verschillende waterwinningsplassen (voor drinkwater), waterzuiveringsplassen, kasteelvijvers, visvijvers en opvangbassins hebben een belangrijke hydrologische en ecologische waarde. Zij hebben een potentiële waarde binnen het groenblauw netwerk.

figuur 6 groene publieke ruimte in Lier (Kardinaal Mercierplein)

figuur 8 kleine landschapselementen

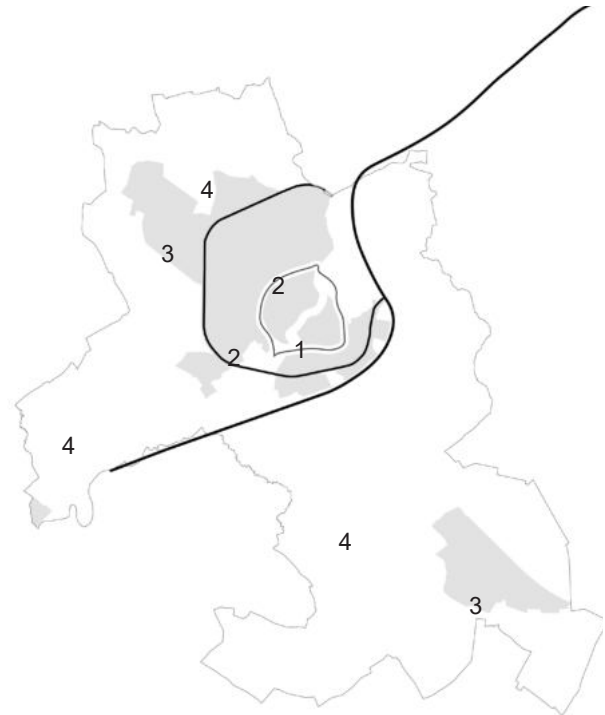
figuur 7 Visvijver 'De Gekende Vissers van Lier'

2.2 AANDUIDING VAN DEELRUIMTEN

De omgeving waarbinnen de structuren zich bevinden, is divers. De deelruimten definiëren de verschijningsvorm en de mogelijkheden voor de verschillende structuren binnen het groenblauw netwerk.

De gemeente wordt onderverdeeld in volgende deelruimten:

1. de historische binnenstad
2. de ruimte tussen de stadsvesten en R16
3. de bebouwde ruimte¹¹ buiten R16
4. de open ruimte¹².

figuur 9 deelruimten

11. De bebouwde ruimte van Lier is aangeduid in het beleidskader 'open ruimte'. Dit is het gebied binnen Lier waar de onbebouwde ruimte niet primeert.

12. De open ruimte van Lier is aangeduid in het beleidskader 'open ruimte'. De open ruimte in Lier wordt beschouwd als het geheel van robuust samenhangende gebieden waar de onbebouwde ruimte primeert.

2.2.1 HISTORISCHE BINNENSTAD

Het historisch oudste deel van Lier is gesitueerd binnen de stadsvesten. Deze deelruimte is dicht bebouwd met voornamelijk aaneengesloten bebouwing en heeft een hoge verhardingsgraad.

2.2.2 RUIMTE TUSSEN DE STADSVESTEN EN R16

De ruimte tussen de stadsvesten en R16 wordt gekenmerkt door bebouwing langs steenwegen, verkavelingen, bedrijventerreinen, sportvoorzieningen enz. Zij is zeer divers. Op sommige plaatsen is er nog open ruimte aanwezig. De verhardingsgraad, voornamelijk van de publieke ruimte, is echter ook hier aan de hoge kant.

2.2.3 BEBOUWDE RUIMTE BUITEN R16

Aan de buitenzijde van R16 bevinden zich nog enkele bebouwde ruimten zoals het dorp Koningshooikt, verschillende bedrijventerreinen, woonwijken en recreatieve gebieden.

2.2.4 OPEN RUIMTE

De grootste deelruimte is de open ruimte buiten de ring.

3 BELEIDSLIJNEN

3.1 DOORWERKING IN DE OPPORTUNITEITSTOETS

Bij het beoordelen van vergunningsaanvragen voor activiteiten en ontwikkelingen gaat de gemeente in het kader van de opportuniteitstoets na of de beoogde activiteiten en ontwikkelingen het groenblauw netwerk al dan niet aantasten. Zij bekijkt of naar aanleiding van deze activiteiten of ontwikkelingen de hoofdstructuren of ondersteunende structuren van het groenblauw netwerk kunnen worden versterkt en de ontwikkeling kan bijdragen tot de realisatie van de voorgestelde ambities.

3.2 AMBITIEUS BELEID

De gemeente heeft hoge ambities voor het groenblauw netwerk. In eerste instantie wil zij de bestaande groenblauwe structuren maximaal behouden en waar mogelijk zelfs versterken. Indien in de toekomst nieuwe juridische, planologische en financiële instrumenten het mogelijk maken om een hoger ambitieniveau voor het groenblauw netwerk na te streven, dan zal de gemeente nagaan of zij deze kan inzetten om dit netwerk nog meer robuust en samenhangend uit te bouwen. Hierbij kan o.a. worden gedacht aan het ontharden van strategische plekken, aan het afbreken van constructies die de samenhang van het netwerk in de weg staan, aan het verplaatsen van bouwrechten waarbij slecht gelegen bebouwbare percelen worden geruild tegen beter gelegen bouwmogelijkheden

VISIE

1	ALGEMENE DOELSTELLINGEN	38
1.1	VERSTERKEN VAN DE BIODIVERSITEIT EN DE ECOLOGISCHE SAMENHANG	38
1.2	VERBETEREN VAN DE ECOSYSTEEMDIENSTEN	39
2	ALGEMENE INRICHTINGSPRINCIPES	42
2.1	HOOFDSTRUCTUREN	42
2.2	ONDERSTEUNENDE STRUCTUREN	43
3	ALGEMENE ACTIES	44

1 ALGEMENE DOELSTELLINGEN

1.1 VERSTERKEN VAN DE BIODIVERSITEIT EN DE ECOLOGISCHE SAMENHANG

Er zijn binnen Lier verschillende waardevolle groenblauwe structuren aanwezig zowel in de bebouwde als in de open ruimte. Zij zijn van belang voor de biodiversiteit. De alluviale vlakten van de Netten, enkele zijlopen ervan, de bestaande boscomplexen ten oosten, noorden zuidwesten van Lier en de fortengordel bezitten de grootste natuurwaarden. In de stad komen groene binnengebieden, publieke ruimten en tuinen voor maar ook kleine landschapselementen, bosjes, grotere boscomplexen, groene elementen in en langs de waterstructuren en slikken- en schorregebieden.

Het doel is om de **biologische kwaliteit, de landschappelijke en de natuurwaarde** van deze groene en blauwe elementen te **verhogen** en zo het **groenblauw netwerk te versterken**. Dit gebeurt op twee manieren: enerzijds een kwantitatieve manier en anderzijds een kwalitatieve manier.

1.1.1 INZETTEN OP RUIMTELIJKE EN ECOLOGISCHE SAMENHANG

Het doel is om het leefgebied voor fauna en flora uit te breiden en zo de biodiversiteit te stimuleren. Een samenhangend ecologisch netwerk bevordert en faciliteert de migratie van dieren en planten en creëert nieuwe habitats. De verschillende, nu nog geïsoleerde groenblauwe elementen, moeten met elkaar worden verbonden. Dit kan door het creëren van nieuwe droge en natte ecologische verbindingen doorheen de bebouwde en de open ruimte en door verdwenen groenblauwe verbindingen te herstellen.

Daarnaast wordt ingezet op het uitbreiden van de groenblauwe oppervlakte. Waar mogelijk worden bestaande groenblauwe elementen vergroot. Robuuste aaneengesloten gebieden kunnen grotere populaties onderbrengen en hebben ook een groter aandeel kernhabitat waar randeffecten minder spelen.

1.1.2 VERBETEREN VAN DE WATER- EN GROENKwaliteit

De groen- en waterkwaliteit is van groot belang voor de biodiversiteit en het ecologisch systeem. Inzetten op kwalitatief water en groen heeft tot doel om voedsel en drinkbaar water te voorzien voor fauna, om gezonde leefmilieus te creëren voor fauna en flora en om droogte en wateroverlast te helpen voorkomen en aldus habitats te beschermen.

De groenkwaliteit kan worden verhoogd door waardevolle groenelementen te behouden en te versterken en door de juiste beplanting op de juiste plaats te voorzien. Dit kan gebeuren door in te zetten op het herstellen van natuurlijke oevers, valleien, bossen en kleine landschapselementen. Er wordt daarbij uitgegaan van een duurzaam groenbeheer.

Daarnaast zullen het diversifiëren van beplanting en het mogelijk maken van tijdelijke groene inrichtingen een meerwaarde betekenen voor de groenkwaliteit. Natuurlijk (rivier) herstel zorgt dan weer voor een grotere watercapaciteit, tragere afvoer van water en zuivering van het water.

1.2 VERBETEREN VAN DE ECOSYSTEEDIENSTEN

De verschillende ecosystemen leveren diensten en goederen aan de samenleving. Het respecteren en het bevorderen van gezonde ecosystemen gaan hand in hand met een (klimaat)robuust groenblauw netwerk en een kwaliteitsvolle leefomgeving.

Volgende ecosysteEDIENSTEN moeten worden verbeterd.

1.2.1 REGULERENDE DIENSTEN

Regulerende diensten zijn de voordelen uit de regulering van ecosysteEDIENSTEN. Voorbeelden zijn de regulering van klimaat, water en sommige menselijke ziekten.

Uitbouwen van een klimaatbestendig groenblauw netwerk

Om de klimaatopwarming te temperen, moet worden ingezet op een robuust groenblauw netwerk. Zowel in de open als de bebouwde ruimte kunnen stappen worden gezet om een meer klimaatbestendig groenblauw netwerk te creëren.

De hoge verhardings- en bebouwingsgraad in steden en dorpen zijn nefast voor het groenblauw netwerk. Een hitte eilandeffect ontstaat doordat warmte wordt vastgehouden en maar heel langzaam wordt afgegeven. Door het privaat en publiek domein te ontharden en te vergroenen, door aandacht te schenken aan water en door groendaken en -gevels te voorzien, koelt de bebouwde ruimte af. Daarnaast neemt extra groen zoals bomen en struiken ook CO₂ op. Dat draagt bij tot het verminderen van de luchtvervuiling.

Ook in de open ruimte kan nog heel wat worden gedaan in functie van het klimaat. Overtollige verharding in de open ruimte, gebrek aan groen en te weinig ruimte voor water zijn nefast voor de klimaatsverandering zoals droogte en hitte. Door in te zetten op ontharding, vergroening (zoals de aanplant van kleine landschapselementen) en op meer ruimte voor water kan ook de open ruimte bijgedragen tot verkoeling en verbetering van de luchtkwaliteit.

Inzetten op een integraal watersysteem (waterkwantiteit)

Een doelstelling voor het groenblauw netwerk is om een integraal watersysteem te creëren.

Enerzijds wordt meer fysieke ruimte voor water gecreëerd om zo overstromingsgevaar tegen te gaan. Dit kan gebeuren door meer gecontroleerde overstroombare gebieden te voorzien, wetlands te creëren en maximaal in te zetten op infiltratie en ontharding (door bijvoorbeeld het openleggen van ingebuisde of gedempte waterlopen, vlieten en beken). Het valleilandschap wordt beschermd en waar mogelijk uitgebreid in functie van een (natuurlijke) rivierbedding.

Anderzijds is er nood aan meer ruimte voor water om zo de lage grondwaterstanden en droogte tegen te gaan. Er wordt ingezet op het aanvullen en verhogen van de grondwatertafel. Zo kunnen waterbuffering, waterberging, ontharding en vermindering van drainage helpen om periodes van neerslagtekort te overbruggen. De grootste potenties liggen daarbij in het bovenstroomsgebied.

Verbeteren van bodemkwaliteit en inzetten op erosiebestrijding

Een sterk groenblauw netwerk draagt bij tot belangrijke ondersteunende processen zoals het behouden en het verbeteren van de bodemvruchtbaarheid en het vermijden van erosie. Zo kunnen groenstructuren bodemerrosie door wind en water verminderen. De wortels van vegetatie verstevigen en stabiliseren de bodem. Daarnaast leggen plantwortels voedingsstoffen in de bodem vast en bouwen zij organisch stof op in de bodem. In de zoektocht naar voedingsstoffen maken de plantwortels luchtkanalen in de bodem waardoor de bodemstructuur en infiltratiecapaciteit van de bodem verbeteren.

1.2.2 CULTURELE DIENSTEN

Culturele diensten zijn de immateriële voordelen die mensen halen uit ecosystemen door geestelijke verrijking, cognitieve ontwikkeling, recreatie en esthetische beleving. Voorbeelden hiervan zijn esthetische waarden.

Creëren van een hoge leef- en woonkwaliteit in steden, dorpen en wijken

Een robuust groenblauw netwerk zet in op het creëren van aangename en gezonde leef- en woonomgevingen. Daarbij zijn de toegankelijkheid en de bereikbaarheid van groenblauwe ruimten belangrijk. Groenblauwe plekken zorgen voor rust, spel, sport, ontmoeting en sociale cohesie. Het doel is het versterken en het vergroten van groenblauwe, publieke ruimten en de verbindingen ertussen.

Verhogen van de landschapsbeleving

Een sterk groenblauw landschap draagt bij tot het beleefbaar en toegankelijk maken van het landschap. Daarbij wordt ook de identiteit van het landschap versterkt. Het doel is om de landschappelijke kwaliteiten te detecteren, te bevestigen en op te waarderen in functie van landschapsbeleving voor een zo breed mogelijk publiek.

Daarnaast is het groenblauw netwerk een belangrijke basis voor het fiets- en wandelnetwerk. Groenblauwe structuren zijn vaak de drager voor fiets- en wandelassen en zorgen voor een vlotte verbinding tussen woonkernen, landschap, groene publieke ruimten en stadsdelen onderling.

Het doel is om zo een duurzame, robuuste en flexibele relatie te creëren tussen stad, dorp en open ruimte. Inzetten op dergelijke verbindingen versterkt enerzijds het groenblauw netwerk en brengt anderzijds de voordelen van het landschap (verkoeling, biodiversiteit en natuur) naar de bebouwde ruimte.

1.2.3 PRODUCERENDE DIENSTEN

Productiediensten zijn de producten die uit ecosystemen worden verkregen zoals genetische bronnen, voedsel en vezels en grondstoffen zoals hout, riet, biomassa voor energie.

Voorzien in allerlei basisproducten

Een robuust groenblauw netwerk vervult een rol binnen de producerende ecosysteemdiensten en kan bijdragen tot het creëren van voedsel. Om de toekomst van de landbouw in Lier te waarborgen, is het creëren van een duurzame balans tussen landbouw en biodiversiteit van groot belang. De landbouw kan namelijk een grote bijdrage leveren tot de verrijking van de biodiversiteit dankzij het implementeren van kleine landschapselementen tussen en rondom verschillende landbouwpercelen. Deze kleine landschapselementen creëren een aangepast microklimaat waardoor landbouwgewassen beter kunnen groeien. Groenblauwe elementen langs landbouwpercelen beschermen gewassen en vee tegen wind, dragen bij tot de kruisbestuiving en verbeteren de bodemkwaliteit. Daarnaast dienen kleine landschapselementen ook als natuurlijke perceelsafsluiting en zonne- of regenscherm voor vee.

Markt- en teeltevoluties hebben een onlogische evenwicht veroorzaakt waardoor lokale productie exporteert en lokale consumptie importeert. Het doel is het versterken van korte keten productie en consumptie samen met een diversificatie van teelten. Het inzetten op stadslandbouw, landbouw op daken, volkstuinen, biologische landbouw, pluktuinen, CSA initiatieven, landbouwverbreding en agroforestry kan worden gekoppeld aan wandel- en fietsassen in het groenblauw netwerk. Hierdoor kunnen stads- of dorpsbewoners tot aan een lokale landbouwer of tot andere stadgerichte landbouwinitiatieven fietsen om hier producten te kopen. Daarnaast respecteren en versterken deze vormen van landbouw de natuur en het groenblauw netwerk.

Naast de productie van voedsel kunnen groenblauwe structuren ook andere producten opleveren. Zo kan extra bebossing binnen het groenblauw netwerk bijdragen tot houtproductie, productie van energiegewassen en biomassa.

2 ALGEMENE INRICHTINGSPRINCIPES

Onderstaande algemene inrichtingsprincipes voor de hoofdstructuren en ondersteunende structuren van het groenblauw netwerk gelden voor elke deelruimte.

2.1 HOOFDSTRUCTUREN

2.1.1 NETEVALLEI

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing op de hele Netevallei:

- ontharden en vergroenen van de directe omgeving van de vallei
- versterken van ecologische oevers langs beken en rivieren
- verrijken van water- en oevervegetatie
- uitbreiden van het zacht recreatief netwerk langs de waterstructuren van de Netevallei.

2.1.2 NETEKANAAL

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing op het Netekanaal:

- versterken van ecologische oevers met respecteren van de kadeinfrastructuur voor de watergebonden bedrijvigheid aan de niet-stadszijde van het kanaal
- ontharden en vergroenen van de directe omgeving van het kanaal
- reduceren van de ruimtelijke barrière door aanleg van dwarse natuur, fiets- en wandelverbindingen.

2.1.3 STADSVESTEN

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing op de stadsvesten:

- verbinden van de stadsvesten met groenblauwe publieke en private ruimten
- behouden van de weinige open ruimte die nu aanwezig is op de stadsvesten
- optimaliseren van de inrichting van de fiets- en wandelpaden langs de stadsvesten.

2.1.4 R16

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing op R16:

- ontharden van de ring:
 - terugbrengen van tweemaal twee rijstroken naar tweemaal één waar mogelijk
 - ontharden van parkeerstroken.
- vergroenen van de ring en aanpalende ruimten:
 - versterken van de bestaande middenbermen door extra bomen toe te voegen (indien de breedte en afstand van de huidige bomen dit toelaat)
 - voorzien van bijkomende doorlopende groeninrichting ter plaatse van de ontharde zones (zijbermen)
- aanleggen van infiltratiezones, wadi's, waterbuffers enz.
- optimaliseren en uitbreiden van fietsroutes langs R16.

2.1.5 FORTENGORDEL EN BOSCOMPLEXEN

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing in de fortengordel en de boscomplexen:

- uitbreiden en verbinden van bestaande (historische) bosclusters onderling en met andere natuur- en waterstructuren door het aanplanten van meer bos en kleine landschapselementen
- uitbreiden van het zacht recreatief netwerk tussen de verschillende boscomplexen, forten en woonkernen
- gebruiken van beekvalleien en perceelsgrenzen als basis voor de (her)aanplant van bosuitbreiding en boscorridors.

2.1.6 STEENWEGEN EN SPOORWEGEN

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing voor de steenwegen en spoorlijnen:

- ontharden en vergroenen van overgedimensioneerde (delen van) steenwegen, in gebruik geraakte spoorweginfrastructuur en de directe omgeving ervan
- optimaliseren en uitbreiden van fietsroutes langs de steenwegen en spoorlijnen.

2.2 ONDERSTEUNENDE STRUCTUREN

2.2.1 PUBLIEKE EN PRIVATE GROENE RUIMTEN

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing op alle publieke en private groene ruimten:

- ontharden, vergroenen en voorzien van ruimte voor water binnen de private ruimte:
 - voorzien van robuuste private groenstructuren bij nieuwe ontwikkelingen
 - voorzien van robuuste, toegankelijke groenstructuren bij grootschalige nieuwe ontwikkelingen door het voorzien van trage verbindingen
 - openhouden, vergroenen en ontharden van groene binnengebieden
 - ontharden en vergroenen van scholen (educatieve functie van groenblauwe elementen)
 - stimuleren van ecologische, groene tuinen
 - ontharden van (voor)tuinen.
- ontharden, vergroenen en voorzien van ruimte voor water binnen de publieke ruimte (rekening houdend met cultureel gebruik zoals markten):
 - voorzien van robuuste groenstructuren in het publiek domein
 - stimuleren van ecologische, groene beplanting
 - ontharden en vergroenen van overmatige verharding (bijvoorbeeld parkings en pleinen)
- verbinden van groene publieke en private ruimten met andere groenblauwe structuren van het groenblauw netwerk
- optimaliseren en uitbreiden van het recreatief netwerk in en tussen publieke ruimten.

2.2.2 KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing op kleine landschapselementen:

- (her)aanplanten van bomenrijen, houtkanten, struwelen, extensieve graslandstroken enz. op perceelsgrenzen en langs belangrijke recreatieve fietsroutes
- vergroenen en versterken van kleine landschapselementen zoals waterpoelen en grachten in het agrarisch landschap (grachten worden niet verder verdiept)
- gebruiken van beekvalleien en perceelsgrenzen als basis voor de (her)aanplant van kleine landschapselementen
- versterken van het recreatief netwerk door trage wegverbindingen aan te leggen langs de kleine landschapselementen.

2.2.3 VLIETEN

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing op de vlieten:

- openleggen van gedempte vlieten en weer zichtbaar maken van dit historisch water
- creëren van verwijzingen naar de vlieten in het bestratingspatroon of plaatsen van informatieborden
- gebruiken van de oude bedding van de vlieten als trage wegverbinding.

2.2.4 PLASSEN

Volgende inrichtingsprincipes zijn van toepassing op alle plassen:

- versterken en aanleggen van ecologische oevers
- voorzien van natte natuurverbindingen, aansluitend op de plassen.

3 ALGEMENE ACTIES

Om de vooropgestelde visie te realiseren, zijn verschillende acties geformuleerd. Deze acties zijn nodig om een kwalitatieve toekomst voor het groenblauw netwerk in Lier te kunnen garanderen.

Onderstaande acties gelden voor heel de gemeente ofwel voor de hele structuur.

A. Monitoren van het bijkomend ruimtebeslag **OR**

De gemeente zet een monitoringssysteem op om het bijkomend ruimtebeslag in de open ruimte, zoals aangeduid op de kaart 'aanduiding open ruimte en bebouwde ruimte' in de strategische visie, in kaart te brengen en na te gaan of de doelstelling op vlak van het terugdringen van dit ruimtebeslag wordt bereikt.

Het monitoringssysteem integreert de monitoring van het ruimtebeslag binnen het groenblauw netwerk. Het doel is om bestaande groenblauwe structuren te behouden en geen verder ruimtebeslag binnen het groenblauw netwerk toe te laten.

B. Beoordelen van omgevingsaanvragen op basis van DNA kenmerken en robuust groenblauw netwerk **OR**

De gemeente toetst elke omgevingsaanvraag voor een project in de open ruimte aan de identiteitsbepalende elementen van de desbetreffende landschapseenheid, zoals aangeduid op de kaart van de landschapseenheden in de strategische visie. Daarnaast toetst de gemeente elke omgevingsaanvraag in de open en bebouwde ruimte aan de hoofdstructuren van het groenblauw netwerk aan de principes voor de ondersteunende structuren van het groenblauw netwerk en aan de gemiddelde hoogste grondwaterstand en andere geofysische factoren. Zij geeft hiermee invulling aan de opportuniteitstoets.

C. Opmaken van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'open ruimte' vertrekkend van een visie op de toekomst van land- en tuinbouw **OR**

De gemeente maakt een ruimtelijk uitvoeringsplan op voor de open ruimte. In dit plan duidt zij o.a. gebieden aan voor waterberging, natuurontwikkeling, bouwvrije (agrarische) zones alsook landbouwonwikkelingslocaties die ruimte bieden aan specifieke vormen van landbouw.

In voorbereiding tot en als basis voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan werkt de gemeente een visie uit op de toekomst van de land- en tuinbouw, alsook op de gewenste aard en schaal van land- en tuinbouwactiviteiten. Zij doet dit in nauw overleg met de provincie en met alle betrokken stakeholders.

Bij het uitwerken van de visie worden randvoorwaarden en kansen op vlak van groenblauwe dooradering, inrichting van de huiskavel, beeldkwaliteit, energievoorziening, zonevremde activiteiten, leefbaarheid enz. verduidelijkt.

D. Voorzien van kredieten voor strategische grondverwerving en ontharding (oprichten van een onthardingsfonds) **OR SD**

De gemeente richt een onthardingsfonds op. Dit onthardingsfonds krijgt financiële middelen via jaarlijkse middelen uit de reguliere begroting, retributies op grootschalige verdichtingsprojecten en/of subsidies van andere overheden. Deze middelen worden ingezet om gronden en constructies op te kopen en af te breken die essentieel zijn in het kader van het groenblauw netwerk, open ruimte kwaliteiten, ontharding, trage verbindingen, kernversterking enz. Leegstaande en/of vervallen constructies in de open ruimte worden prioritair opgekocht.

Om het inzetten van deze middelen overwogen te laten gebeuren, richt de gemeente een onthardingsteam op dat advies geeft over de onthardingsopgaves.

E. Uitwerken van een visie op kansenkavels **OR**

De gemeente inventariseert samen met de relevante stakeholders de kansenkavels. Kansenkavels zijn bouwgronden met een hoge open ruimte waarde die strategisch gelegen zijn in de open ruimte en hierdoor kansen bieden voor de maatschappij en biodiversiteit. Na inventarisatie werkt de gemeente een visie uit op het toekomstperspectief van deze kavels.

F. Opmaken van een onthardingsplan voor de publieke ruimte SD OR

De gemeente inventariseert potentiële onthardings- en vergroeningsmogelijkheden van verharde oppervlakken in de publieke ruimte zoals pleinen, straten, parkeerzones en verharde publieke binnengebieden en koppelt hier een actieplan aan. De bestaande tuinstraten en onthardingsrealisaties door burgers worden in kaart gebracht en waar mogelijk met elkaar verbonden. Bij de inventarisatie worden burgers participatief betrokken. Bij het herinrichten van onthardingslocaties wordt altijd rekening gehouden met integrale toegankelijkheid van de publieke ruimte.

Om het ontharden overwogen en kwalitatief te laten gebeuren, richt de gemeente een onthardingsteam op dat advies geeft over de onthardingsopgaves, burgers begeleidt bij bottom-up initiatieven enz.

G. Opmaken van een randvoorwaardelijk kader voor toekomstige recreatieve voorzieningen OR RV

De gemeente stelt een toekomstvisie op met mogelijkheden en ruimtelijke randvoorwaarden voor nieuwe zachte recreatievoorzieningen in relatie tot de open ruimte.

H. Promoten van beheerovereenkomsten OR

De gemeente promoot het afsluiten van beheerovereenkomsten met professionele landbouwers en de Vlaamse Landmaatschappij met als doel te komen tot een constructief beheer van kleine landschapselementen en van perceelsranden. Aandacht gaat o.a. naar het onderhoud van hagen en bomenrijen, de aanleg van fauna-akkers of soortenrijk grasland.

I. Opmaken van een natuurbeheerplan voor het valleilandschap van de Nete met de Itterbeek, Lachenebeek, Babbelsebeek en Schollebeek OR

De gemeente maakt een natuurbeheerplan op in samenwerking met alle relevante stakeholders. Het natuurbeheerplan zet in op het behoud, onderhoud, beheer en versterking van de natuurwaarden met versterking van het watersysteem en met een duidelijke klimaatreflex.

J. Opmaken van een landschapsplan voor het bosrijk compartimentenlandschap OR

De gemeente maakt in samenwerking met het regionaal landschap en de Vlaamse Landmaatschappij een landschapsplan op. Het plan focust op het behoud en de versterking van kleine landschapselementen en compartimenten met een divers karakter, kwalitatief beheer, bosuitbreiding en een landschappelijke inpassing van harde functies.

K. Ontwikkelen van een ondersteunend beleid, gericht op het klimaatrobuust inrichten van private percelen SD

De gemeente stimuleert en biedt ondersteuning aan:

- private vergroenings- en onthardingsinitiatieven in private tuinzones, geveltuinen, daktuinen, binnengebieden, private parkeerzones enz.
- private initiatieven ter behoud van het waardevol bomen- en groenbestand op privaat domein.

Zij promoot hierbij de ecologische diversificatie van private (achter)tuinen en andere groene ruimten om te voorzien in een gevarieerd aanbod groen (waterrijk, extensief enz.).

Hemelwater moet maximaal worden gebufferd en de kans krijgen te infiltreren in de bodem op de private grond (tuinen), eventueel via collectieve hemelwateropvang, zodat het water niet via de riolering wordt afgevoerd.

De gemeente zet in op een ondersteunend beleid om dit te realiseren, zowel financieel (bijvoorbeeld subsidies) als in natura (bijvoorbeeld ondersteuning bij aanplant van geveltuinen). Zij formuleert richtlijnen rond het klimaatrobuust inrichten van percelen (inheemse beplantingen, gewenste omheiningen, duurzaam groenontwerp enz.).

De acties waar achter één of meerdere letters staan, komen ook voor in één of meerdere andere beleidskaders:

- OR** beleidskader 'open ruimte'
- GB** beleidskader 'groenblauw netwerk'
- SD** beleidskader 'stad en dorp'
- RO** beleidskader 'ring en omgeving'
- RV** beleidskader 'recreatieve voorzieningen'

L. Opstarten van een sensibiliseringcampagne tot ontharding en vergroening van private en publieke dienstverleners SD

De gemeente sensibiliseert en ondersteunt scholen, ziekenhuizen en andere dienstverleners door het vrijmaken van middelen (financieel of mankracht) bij het vergroenen en ontharden van hun omgeving (parkeerplaatsen, ontvangstpleinen, speelplaatsen enz.). Zij doet dit in samenspraak met de provincie Antwerpen.

M. Uitwerken en toepassen van een handboek voor de publieke ruimte SD

De gemeente zal een handboek opmaken voor de inrichting van de publieke ruimte waarin zij vastlegt aan welke kwaliteitseisen elk ontwerp, inrichting of heraanleg zal worden getoetst. Ook richtlijnen over duurzaam onderhoud en beheer van de publieke ruimte worden in het handboek opgenomen.

Het handboek zet in op:

- het aanplanten van beplanting die bijdraagt tot het verhogen van de biodiversiteit
- het zoeken naar een evenwicht tussen natuurwaarden en recreatieve functies
- het aantrekkelijk inbedden van de publieke ruimten in de omliggende bebouwde ruimte
- het verhogen van de toegankelijkheid en beleefbaarheid vanuit omliggende straten en buurten
- het verhogen van de aandacht voor groen, ontharding, actieve mobiliteit, verkeersveiligheid
- het afstemmen van het parkeeraanbod op de behoefte
- het voorzien van laadinfrastructuur
- het ontharden van overtollige verharding bij het openbreken van straten in het kader van werken aan nutsvoorzieningen
- het ontharden van pijpenkoppen en heraanleggen in halfverharding
- het verhogen van de beeldkwaliteit van de publieke ruimte door identiteitsbepalende elementen te versterken (bv. waardevol erfgoed, kleinere monumenten zoals stadspompen of standbeelden, kasseibestrating enz.).

N. Opmaken van een bouwblokvisie SD

De gemeente werkt een visie met betrekking tot transformatie- en bebouwingsmogelijkheden van binnengebieden in Lier uit. Daarbij ligt de focus op interessante binnengebieden om open te houden, te ontharden en te vergroenen in functie van het verbinden en vervolledigen van het groenblauw netwerk, het

stimuleren van functieverweving en het verhogen van de leefkwaliteit.

De kwaliteitseisen voor ontwikkelingen in binnengebieden die uit het onderzoek voor de bouwblokvisie komen, worden verankerd in de algemene stedenbouwkundige verordening.

O. Opmaken van een bomenbeleidsplan SD OR

De gemeente maakt een visie op bomen met als doel het bekomen van een duurzaam en gezond bomenbestand. Deze visie op lange termijn formuleert waar bomen al dan niet gewenst zijn in de gemeente. Het bomenbeleidsplan biedt in eerste instantie inzicht in de gewenste standplaats van individuele bomen, bomenrijen en boomgroepen.

Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan de gewenste groeiomstandigheden van de bomen opdat zij zouden kunnen uitgroeien tot toekomstbomen en zo kunnen bijdragen tot een duurzaam bomenbestand.

Het bomenbeleidsplan gaat uit van een integrale benadering en doet bijgevolg uitspraken over de gewenstheid van bomen op zowel publiek als privaat terrein. Het bomenbeleidsplan heeft als doel te worden gelezen en ingezet als een actiegericht instrument waar een breed spectrum van gebruikers mee aan de slag kunnen. Dit zijn zowel de beleidsmakers, administratieve diensten als de gemeentediensten. Dit door bijvoorbeeld de opmaak van een bomenbeheerplan, het vertalen van de private regels of het uitvoeren van quick wins.

Het bomenbeleidsplan bouwt verder op het DNA van de landschapseenheden en de structuren van het groenblauw netwerk. De gemeente koppelt aan het bomenbeleidsplan een beheerplan voor het volledige grondgebied van de gemeente.

P. Opmaken van een gemeentelijk waterplan SD RO

De gemeente maakt een waterplan op. In dit plan wordt een samenhangende hemelwaterstrategie gemaakt over de hele gemeente. Het waterplan moet leiden tot een visie en concrete tools om de gemeente waterbestendig te maken in relatie tot de klimaatuitdagingen. De aandacht gaat naar het creëren van meer ruimte voor water, (collectief) waterbeheer, opvang, infiltratie, buffering en herbruik van water. Het gemeentelijk waterplan overstijgt maar integreert het meer technische hemelwaterplan (en de niet gebieddekkende detailhemelwaterplannen). De visie uit het gemeentelijk waterplan kan juridisch worden verankerd in een beheerplan of natuurbeheerplan.

Q. Uitwerken van een gemeentelijk mobiliteitsplan met bijhorend parkeerbeleid **SD RO**

De gemeente herzielt het gemeentelijk mobiliteitsplan waarbij Lier wordt uitgebouwd tot multimodale stad en werkt een duurzaam parkeerbeleid uit voor zowel gemotoriseerde als niet gemotoriseerde voertuigen. Hierbij wordt gezocht hoe efficiënter kan worden omgesprongen met infrastructuur en parkeerplaatsen en hoe dit zal leiden tot onthardingskansen. Het mobiliteitsplan wordt opgemaakt voor het volledig grondgebied van de gemeente.

Het mobiliteitsplan geeft aanleiding tot bijvoorbeeld een nieuw circulatieplan (fietsstraten, enkelrichting, geen doorgaand verkeer enz.) voor Lier. De intentie van Infrabel om de spoorwegovergang Lisp te sluiten voor gemotoriseerd verkeer heeft een grote impact op de mobiliteit van Lier. Het parkeerbeleid (randparkings, parkeerpockets, dubbelgebruik, toekomstbestendige parkeernormen enz.) wordt doorvertaald in bijvoorbeeld een parkeerverordening. De impact van deze plannen is groot maar vormt een randvoorwaarde voor de herinrichting, ontharding en vergroening van het openbaar domein.

R. Opmaken en uitvoeren van een traag wegenplan **SD RV**

De gemeente integreert in nauw overleg met Regionaal Landschap Rivierenland de trage wegenplannen die in opmaak zijn voor Lier en Koningshooikt. Daarnaast wordt het traag wegenplan gebiedsdekkend voor de gemeente vervolledigd.

Het geïntegreerde traag wegenplan wordt in samenspraak met het Regionaal Landschap Rivierenland opgemaakt. Het plan zet in op inventarisatie en waardering van de bestaande trage wegen, aanduiding van de missing links en inrichtingsprincipes voor de trage wegen. Hierbij wordt de koppeling gemaakt met de structuren van het het groenblauw netwerk. Bij de opmaak van dit traag wegenplan, wordt rekening gehouden met aanwezige natuurwaarden en worden deze gerespecteerd.

S. Opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan 'recreatieve voorzieningen' **RV**

De gemeente maakt een RUP op om de visie in het beleidskader recreatieve voorzieningen juridisch te verankeren. Binnen dit RUP worden waardevolle open ruimtegebieden met een harde recreatieve bestemming

herbestemd naar open ruimte wanneer de open ruimte waarden erg groot zijn, uitspraken gedaan over landschappelijke inpassing van bestaande recreatieve functies en bijkomend recreatief aanbod gecreëerd.

T. Opmaken van een herinrichtingsplan voor de steenwegen en R16 **RO SD**

De gemeente gaat in overleg met AWV over het opmaken van herinrichtingsplannen van de steenwegen en R16. Daarbij wordt ingezet op het ontharden en vergroenen van de steenwegen en R16 en de directe omgeving (voortuinen, parkeervelden enz.). Daarnaast zet de gemeente ook in op slimme hemelwateropvangst en veilige en aangename fietspaden bij de herinrichting van deze wegen.

U. Opmaken van een masterplan en inrichtingsleidraad voor het groenblauw netwerk in de binnenstad

De gemeente maakt een masterplan op met focus op het versterken, ontharden en vergroenen van de Binnennete en het publiek domein. Er worden inrichtingsstudies en haalbaarheidsonderzoeken gevoerd naar het openleggen van de historische vlieten. Het doel is een samenhangend, beleefbaar en klimaatrobust groenblauw netwerk te creëren in de binnenstad. Dit gebeurt in samenwerking met het Agentschap Onroerend Erfgoed in functie van beschermde stadsdelen.

V. Vrijwaren van juridisch bebouwbare gronden van bijkomende ontwikkeling en creëren van groene (publieke toegankelijke) ruimte **SD**

Om de leefkwaliteit en de kwaliteit van het robuust groenblauw netwerk te vergroten, worden juridisch bebouwbare gronden gevrijwaard van bijkomende ontwikkeling. Deze actie kan worden gerealiseerd door het herbestemmen van deze gronden of door lasten op te leggen wanneer een deel van deze gronden worden ontwikkeld. De gemeente is initiatiefnemer maar onderzoekt of ook hogere overheden hier een rol kunnen invullen.

De acties waar achter één of meerdere letters staan, komen ook voor in één of meerdere andere beleidskaders:

OR	beleidskader 'open ruimte'
GB	beleidskader 'groenblauw netwerk'
SD	beleidskader 'stad en dorp'
RO	beleidskader 'ring en omgeving'
RV	beleidskader 'recreatieve voorzieningen'

The image features a light green background. In the center, there is a white graphic consisting of three stacked rectangular bars of increasing height from left to right, resembling a bar chart. Overlaid on this graphic is the text 'ONTWIKKELINGS-PERSPECTIEVEN' in a bold, black, sans-serif font, split across two lines.

ONTWIKKELINGS- PERSPECTIEVEN

1	INLEIDING	50
2	ALGEMENE RUIMTELIJKE VISIE PER DEELRUIMTE	52
2.1	GROENBLAUW NETWERK IN DE OPEN RUIMTE	52
2.2	GROENBLAUW NETWERK IN DE RUIMTE TUSSEN DE STADSVESTEN EN R16	52
2.3	GROENBLAUW NETWERK IN DE HISTORISCHE BINNENSTAD	53
2.4	GROENBLAUW NETWERK IN DE BEBOUWDE RUIMTE BUITEN R16	53
3	GROENBLAUW NETWERK IN DE OPEN RUIMTE	54
3.1	VISIE	54
3.2	GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIES	59
4	GROENBLAUW NETWERK IN DE RUIMTE TUSSEN DE STADSVESTEN EN R16	60
4.1	VISIE	60
4.2	GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIES	64
5	GROENBLAUW NETWERK IN DE HISTORISCHE BINNENSTAD	66
5.1	VISIE	66
5.2	GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIE	71
6	GROENBLAUW NETWERK IN DE BEBOUWDE RUIMTE BUITEN R16	72
6.1	VISIE	72
6.2	GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIES	77

1 INLEIDING

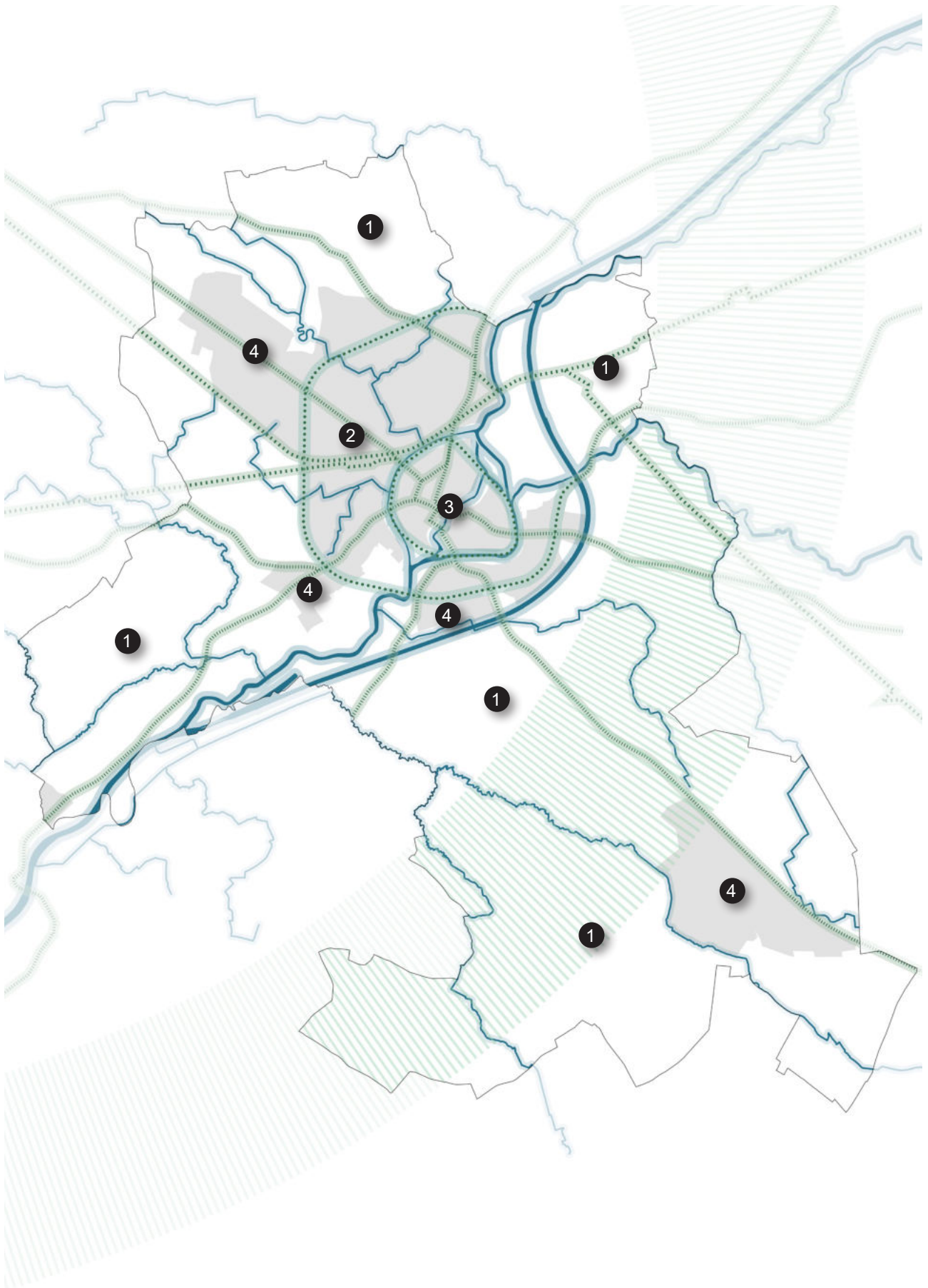
De verschillende structuren van het groenblauw netwerk moeten samen een netwerk vormen. De sterkte van een netwerk bestaat uit de robuustheid van de hoofdstructuren en uit de fijnmazigheid van de ondersteunende structuren die de verbinding vormen tussen de hoofdstructuren.

Hierna wordt eerst een algemene ruimtelijke visie beschreven per deelruimte. Hierin worden de ruimtelijke verbindingen die het groenblauw netwerk in Lier maakt, verduidelijkt.

1. de open ruimte
2. de ruimte tussen de stadsvesten en R16
3. de historische binnenstad
4. de bebouwde ruimte buiten R16

Vervolgens wordt een gedetailleerde visie uitgewerkt voor het groenblauw netwerk per deelruimte. Daarbij zijn de mogelijkheden voor het uitbouwen van het groenblauw netwerk verschillend als gevolg van de ruimtelijke context waarin dit netwerk zich bevindt.

In de visie per deelruimte worden voor elke groenblauwe structuur achtereenvolgens besproken: de identiteit en de gebiedsgerichte inrichtingsprincipes en de gebiedsgerichte voorbeelden van algemene acties. Tot slot worden acties meegegeven die alleen gelden voor de deelruimte.

figuur 10 deelruimten en hoofdstructuren groenblauw netwerk

2 ALGEMENE RUIMTELIJKE VISIE PER DEELRUIMTE

2.1 GROENBLAUW NETWERK IN DE OPEN RUIMTE

Binnen de open ruimte, wordt een open ruimte versterkend beleid gevoerd. Het groenblauw netwerk krijgt binnen deze open ruimte een prominente rol.

De hoofdstructuur van het groenblauw netwerk vormt het framework waarbinnen andere functies zich schikken.

- Het groenblauw netwerk in de open ruimte verbindt het groenblauw netwerk in de bebouwde ruimte met het groenblauw netwerk buiten de gemeentegrenzen van Lier.
- Een continu valleilandschap en een samenhangende fortengordel verbinden het groenblauw netwerk op grotere schaal.
- Het Netekanaal vormt een natuurverbindingsgebied tussen de vallei van de Kleine en Grote Nete in het noorden en de vallei van de Beneden-Nete in het zuiden.
- De steenwegen en spoorlijnen worden radiale groenblauwe assen die verschillende groenblauwe structuren in de open ruimte met elkaar verbinden.
- Als laatste vormen de kleine landschapselementen en plassen een fijnmazig groenblauw netwerk die de grotere en kleinere groenblauwe structuren in de open ruimte met elkaar verbinden.

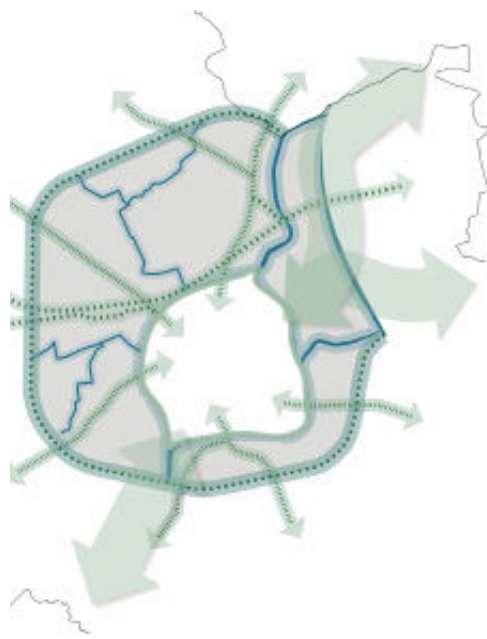
figuur 11 groenblauw netwerk in de open ruimte netwerk

2.2 GROENBLAUW NETWERK IN DE RUIMTE TUSSEN DE STADSVESTEN EN R16

Binnen deze bebouwde ruimte wordt een kernversterkend beleid gevoerd.

Het groenblauw netwerk heeft in de deelruimte tussen R16 en de stadsvesten een verbindende functie tussen de twee concentrische groene structuren: R16 en de stadsvesten.

- De twee groene vingers van de Netevallei doorheen deze deelruimte verbinden de binnenstad met de open ruimte.
- De verschillende steenwegen en spoorlijnen doorheen dit gebied vormen een rechtstreekse verbinding tussen de stadsvesten en R16.
- R16 wordt een groene connector tussen de groenblauwe structuren in de open ruimte en de bebouwde ruimte.
- Als laatste maakt een fijnmazig groenblauw netwerk van publieke en private groene ruimte de verbinding tussen de verschillende zijbeken van de Nete en de groene steenwegen.

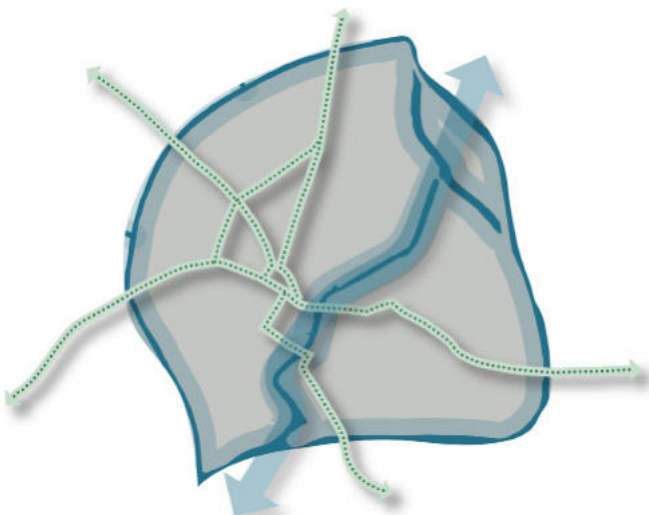
figuur 12 groenblauw netwerk in de ruimte tussen de stadsvesten en R16

2.3 GROENBLAUW NETWERK IN DE HISTORISCHE BINNENSTAD

In de historische binnenstad, wordt een kernversterkend beleid gevoerd.

Het groenblauw netwerk in de historische binnenstad verbindt de groenblauwe structuren van de binnenstad met het groenblauw netwerk buiten de stadsvesten.

- Zo zal de Netearm in de binnenstad een belangrijke groenblauwe verbinding vormen tussen de vallei van de Kleine en Grote Nete in het noorden en de vallei van de Beneden-Nete in het zuiden.
- De verschillende (steen)wegen in de binnenstad zullen dwarsrelaties in het groenblauw netwerk tussen de Netearm en de stadsvesten genereren.
- Als laatste vormen de vlieten en publieke en private ruimten een fijnmazig groenblauw netwerk dat de belangrijke verbindende groenblauwe structuren in de historische binnenstad versterken.

figuur 13 groenblauw netwerk in de historische binnenstad

2.4 GROENBLAUW NETWERK IN DE BEBOUWDE RUIMTE BUITEN R16

Het groenblauw netwerk heeft in de bebouwde ruimte buiten R16 een verbindende functie.

- Nabij de stad maakt het groenblauw netwerk de verbinding tussen R16 en de open ruimte. Zo zullen de zijbeken van de Netevallei en de groene steenwegen R16 en de bebouwde ruimte buiten R16 verbinden met de open ruimte.
- Het groenblauw netwerk in Koningshooikt verbindt en verweeft het dorp met het groenblauw netwerk in de omgevende open ruimte. Het versterken van de boscomplexen en van de publieke en private ruimten zorgt voor de verbinding tussen de bebouwde en de open ruimte.

figuur 14 groenblauw netwerk in de bebouwde ruimte buiten R16

3 GROENBLAUW NETWERK IN DE OPEN RUIMTE

3.1 VISIE

Er wordt een open ruimte versterkend beleid gevoerd waarbij het groenblauw netwerk binnen deze open ruimte een prominente rol krijgt. Het groenblauw netwerk in de open ruimte focust op verschillende ecosysteemdiensten.

Ten eerste worden de **regulerende diensten** versterkt met de focus op het creëren van een integraal watersysteem (aanvullen van de grondwatertafel en voorkomen van overstroming door waterinfiltratie, waterbuffering, waterberging enz.).

Ten tweede wordt ingezet op **culturele diensten** met de nadruk op het verhogen van de landschapsbeleving.

Ten derde zijn er de **producerende diensten** met de focus op het voorzien van allerlei basisproducten zoals hout, voedsel, drinkwater, energie, biomassa enz.

3.1.1 NETEVALLEI

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de Netevallei in de open ruimte:

- de natuurlijke waterlopen Kleine Nete, Grote Nete en Beneden-Nete
- het natuurlijk watersysteem met zijbeken (Itterbeek), permanente waterhoudende plassen en uitermate natte gebieden
- de (gecontroleerde) waterbergingsgebieden (slikken en schorren)
- de natte gebieden met rietvelden, natte ruigtes en wilgenstruwelen
- de afwisseling van open (historisch permanente) graslanden en inheemse broekbossen
- de aanwezigheid van interessante plantensoorten zoals het Zomerklokje, waarvoor de Netevallei de grootste groeiplaats van Vlaanderen herbergt.
- het kleinschalig karakter door de grote hoeveelheid aan kleine landschapselementen
- de hoge natuurwaarde van heel het valleigebied en de samenhang tussen de verschillende (natuur)gebieden
- de zomer- en de winterdijken met recreatieve routes
- de kastelen en bijhorende bakens als erfgoedelementen

- de belevingsvolle vogelkijkhutten, de kunstwerken en de picknickbanken in de provinciale overstromingsgebieden.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de Netevallei in de open ruimte:

- het verslechteren van de kwaliteit van de waterstructuren
- het afnemen van het contact tussen rivier en vallei ten gevolge van hoge dijken (sigmaplan)
- het versnipperen van de valleigebieden door zonevreemde woningen, verspreide bebouwing en lintbebouwing
- het aantasten van de natuurwaarden door te veel recreatief medegebruik het privatiseren van het waardevol valleigebied.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor de Netevallei in de open ruimte:

- aanpassen van het landbouwgebruik nabij de rivier door in te zetten op kleinschalige extensieve landbouw die de natuurwaarde en de landschapsbeleving van het valleigebied ondersteunt
- voorzien van waterstructuren, natte natuur of beekbegeleidende begroeiing op perceelsgrenzen
- aanleggen van waterbuffers en gecontroleerde overstromingsgebieden
- capteren van water om te gebruiken in tijden van droogte als watervoorziening voor teelten.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de Netevallei in de open ruimte:

1. Opmaken van een natuurbeheerplan voor het valleilandschap van de Nete: met uitspraak over het behouden en uitbreiden van bestaande wetlands, slikken en schorren en getijdennatuur (vernatuurlijking) zoals Anderstadt 1 en 2, zone hof van Lachene, polder van Lier, en het mondingsgebied Grote Nete
2. Opmaken RUP recreatieve voorzieningen met het herbestemmen van recreatiegebied Nazareth naar open ruimte.

Netevallei	overstromingsgevoelig gebied / zoekzone voor ontharding, oeververbreding, wetlands, gecontroleerd overstromingsgebied
stadsvesten en R16	groene ruimte
fortengordel	hoofdzakelijk beboste ruimte
steenwegen	gebiedsgericht voorbeeld van een algemene actie
	gebiedsspecifieke actie

kaart 7 groenblauw netwerk in de open ruimte

3.1.2 NETEKANAAL

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor het Netekanaal in de open ruimte:

- de jachthavens en de pleziervaart
- de steile oevers met gras en weinig oeverbegroeiing
- de bloemrijke dijken langs het kanaal
- de continue fietsroute langs het kanaal.

Identiteitsbedreigend

Volgend element is identiteitsbedreigend voor het Netekanaal in de open ruimte:

- het toenemen van de ruimtelijke barrièrewerking.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgend gebiedsgericht inrichtingsprincipe geldt voor het Netekanaal in de open ruimte:

- aanleggen van natte natuurverbindingen, aansluitend op de Netevallei.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor het Netekanaal in de open ruimte:

3. Opmaken van een onthardingsplan voor publieke ruimte waarin bijvoorbeeld het ontharden van de parking nabij het hof van Nazareth wordt opgenomen.

3.1.3 FORTENGORDEL EN BOSCOMPLEXEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de fortengordel en boscomplexen in de open ruimte:

- het afwisselend landschap van open landbouw- en gesloten boskamers (compartimenten)
- de historisch gegroeide boscomplexen waarvan vele reeds bebost waren ten tijde van de Ferraris
- de grote hoeveelheid kleine landschapselementen (bomenrijen en houtkanten) die de landschapskamers begrenzen
- de hoge natuurwaarde van de bestaande boscomplexen
- de aanwezigheid van erfgoedelementen.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn Identiteitsbedreigend voor de fortengordel en boscomplexen in de open ruimte:

- het toenemen van de geïsoleerde ligging van de boscomplexen
- het vergroten van de abrupte overgangen tussen de bossen en hun omgeving
- het verdwijnen van het bos, de kleine landschapselementen en de groene oevers
- het verder versnipperen van de ruimten door ruimtelijke barrières zoals de spoorweg, andere infrastructuur en bijkomende (zonevreemde) bebouwing
- het verder intensiveren van de landbouw in de directe omgeving van de bossen
- het volledig ontwikkelen van het woonuitbreidingsgebied in Koningshooikt.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor de fortengordel en de boscomplexen in de open ruimte:

- bebossen van ongebruikte landbouwgebieden in de zone van de fortengordel
- versterken van de fortengordel door de uitbreiding van bossen rond de overwinteringsplaatsen van vleermuizen (forten, schansen enz.)
- vrijwaren van de fortengordel van bijkomende glastuinbouw.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de fortengorden en de boscomplexen in de open ruimte:

4. Opmaken van een landschapsplan voor het bosrijk compartimentenlandschap met aandacht voor het opwaarderen en herstellen van beekvalleien langs bossen en verrijken van oevervegetatie zoals de Haagbeek die doorheen het bos van de Brede Zeyp gaat, de Itterbeek langs het Juffrouwenbos, de Liesbosloop door het Luisbos en de Zevenbergse loop nabij het Zevenbergebos
5. Opmaken van een bomenbeleidsplan dat inzet op bosuitbreiding zoals de bossen langs Mechelsesteenweg, de Lachenebeek en het fort van Lier (goedgekeurde bosuitbreiding).
6. Opmaken van een bomenbeleidsplan dat inzet op bosuitbreiding tussen het Zevenbergenbos, bos van Marpingen, Uilenbos en alle andere groene kamers in de Grote Boshoeke.

3.1.4 STEENWEGEN EN SPOORLIJNEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de steenwegen en spoorlijnen in de open ruimte:

- de gevarieerde beleving langs de steenwegen en spoorlijnen dankzij het veelzijdig landschap
- de zeer brede wegprofielen met groene midden- en zijbermen
- de volwassen bomen op enkele delen van de bermen.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de steenwegen en spoorlijnen in de open ruimte:

- het verdwijnen van het bestaand groen in en rond de steenwegen en spoorlijnen
- het verder dichtslibben van de open ruimte rondom de steenwegen en spoorlijnen door verlinting en bijkomende verharding.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor alle steenwegen en spoorlijnen in de open ruimte:

- vernatuurlijken van bestaande bermen en creëren van grotere ecologische stapstenen langs de steenwegen en spoorlijnen zoals kleine bosjes en kleine natte gebieden
- aanleggen van dwarse natuurverbindingen over de steenwegen en spoorlijnen zoals ecotunnels en duikers.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de steenwegen en spoorlijnen in de open ruimte:

- Opmaken van een herinrichtingsplan voor de steenwegen en R16:
- 7. Antwerpsesteenweg: versterken van bomenrijen met een ecologische buffer van heesters, hoge grassen en bloemen
- 8. Aarschotsesteenweg (uitgezonderd het deel dat wordt heraangelegd tussen Schollebeekstraat tot Koningshooikt): aanplanten van bomen en/of aanleggen van wadi's met ecologische oevers op de bermen, versterken van bestaande bermen langs door bijkomende beplanting bijvoorbeeld bomenrijen versterken met een ecologische buffer van heesters, hoge grassen en bloemen.

3.1.5 KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgend element is identiteitsbepalend voor de kleine landschapseenheden in de open ruimte:

- de vele waardevolle groene en blauwe elementen in de open ruimte zoals houtkanten, struwelen, bomenrijen, solitaire bomen, ruigtebegroeiing, bloemenrijke graslandstroken enz.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de kleine landschapseenheden in de open ruimte:

- het verdwijnen van de kleine landschapselementen
- het toenemen van verharding in de open ruimte
- het vergroten van de schaal van de landbouwactiviteiten.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Er zijn geen gebiedsgerichte inrichtingsprincipes voor de kleine landschapselementen in de open ruimte.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Er zijn geen gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties voor de kleine landschapselementen in de open ruimte.

3.1.6 PLASSEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgend element is identiteitsbepalend voor de plassen in de open ruimte:

- de soortenrijke oevervegetatie met veel houtachtigen.

Identiteitsbedreigend

Volgend element is identiteitsbedreigend voor de plassen in de open ruimte:

- het verdwijnen van de groenstructuren rondom de waterstructuur.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Er zijn geen gebiedsgerichte inrichtingsprincipes voor de plassen in de open ruimte.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de plassen in de open ruimte:

9. Opmaken van een gemeentelijk waterplan met een visie op de waterstructuren en systemen van de forten van Lier en Koningshooikt en de schans van Tallaert met een klimaatrobuuste en ecologische inrichting.
10. Opmaken van een gemeentelijk waterplan dat inzet op het uitbreiden van het overstromingsgebieden zoals de Jutse plassen en het voorzien van natte natuur.

3.1.7 VOLLEDIGE DEELRUIMTE

Er zijn geen gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties die gelden voor de volledige deelruimte.

3.2 GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIES

Volgende gebiedsspecifieke acties gelden voor het groenblauw netwerk in de open ruimte:

I. Opmaken van een beleidskader landbouw OR

De gemeente maakt een beleidskader landbouw op met als onderwerp het uitwerken van een visie op de toekomst van land- en tuinbouw. Dit beleidskader kan aanleiding geven tot de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan open ruimte.

II. Opmaken van een stedenbouwkundige visie voor de ontwikkelingszone voor recreatie en eventueel bedrijvigheid RO RV

De gemeente maakt een stedenbouwkundige visie op voor de ontwikkelingszone voor recreatie en eventueel bedrijvigheid. Volgende uitgangspunten worden voor de ontwikkelingszone gehanteerd:

- ten noorden van de hoogspanningslijn: inrichten van een landschappelijk ingericht sportpark, met voldoende ruimte voor de Donkloop
- ten zuiden van de hoogspanningslijn: inrichten van een compact bedrijventerrein (met rondom voldoende ruimte voor waterbuffering) op voorwaarde dat de behoefte aan ruimte voor niet-verweefbare economische activiteiten kan worden aangetoond (zie actie 'opmaken van het beleidskader economie)
- ter hoogte van de hoogspanningslijn: open ruimte corridor en programma met gedeeld gebruik (bedrijfsrestaurant, parkeerfaciliteiten enz.)

Dit betekent dat een herbestemming naar industrie- en recreatiegebied noodzakelijk is en dat een RUP moet worden opgemaakt.

De acties waar achter één of meerdere letters staan, komen ook voor in één of meerdere andere beleidskaders:

OR	beleidskader 'open ruimte'
GB	beleidskader 'groenblauw netwerk'
SD	beleidskader 'stad en dorp'
RO	beleidskader 'ring en omgeving'
RV	beleidskader 'recreatieve voorzieningen'

4 GROENBLAUW NETWERK IN DE RUIMTE TUSSEN DE STADSVESTEN EN R16

4.1 VISIE

In de bebouwde ruimte tussen de stadsvesten en R16 wordt een kernversterkend beleid gevoerd.

Het groenblauw netwerk in deze deelruimte focust op twee ecosysteemdiensten.

- Ten eerste worden de **regulerende diensten** versterkt met de focus op het uitbouwen van een klimaatbestendig groenblauw netwerk (hitte eiland effect) en op het creëren van een integraal watersysteem (voorkomen van overstroming door waterinfiltratie, waterbuffering, waterberging enz.)
- Ten tweede wordt ingezet op **culturele diensten** met de nadruk op het creëren van een hoge leef- en woonkwaliteit.

4.1.1 NETEVALLEI

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de Netevallei in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- de (gecontroleerde) waterbergingsgebieden (slikken en schorren)
- de zomer- en winterdijken met recreatieve routes
- de grote aangesloten open ruimten en natuurgebieden ten noorden en ten zuiden van de stadsvesten (Pallieterland en Nazareth).

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de Netevallei in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- het verslechteren van de kwaliteit van de waterstructuren
- het afnemen van het contact tussen rivier en vallei ten gevolge van hoge dijken (sigmaplan)
- het aantasten van de natuurwaarden door te veel recreatief medegebruik
- het verharderen van de resterende groene ruimte
- het versnipperen van de structuur door de inbuizing van waterlopen (Duwijkloop, Boomlaarloop en Donkloop).

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgend gebiedsgericht inrichtingsprincipe geldt voor de Netevallei in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- aanleggen van natte natuurverbindingen tussen wetlands, waterlopen en de Neten.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de Netevallei in de ruimte tussen de stadsvesten en R16, niet limitatief:

11. Opmaken van een gemeentelijk waterplan dat inzet op het voorzien van meer ruimte voor water langs en openleggen van (ingebuisde delen van) Boomlaarloop
12. Opmaken van een gemeentelijk waterplan dat inzet op het voorzien van meer ruimte voor water langs en openleggen van Donkloop
13. Opmaken van een gemeentelijk waterplan dat inzet op het voorzien van meer ruimte voor water langs en openleggen van Duwijkloop
14. Opmaken van een gemeentelijk waterplan dat een rol geeft aan de Arendbeek in het hydrografisch systeem van Lisperloop en Duwijkloop en het voorzien van meer ruimte voor water langs de Arendbeek.

kaart 8 groenblauw netwerk in ruimte tussen R16 en de stadsvesten

	Netevallei		open te houden binnengebied
	stadsvesten en R16		binnengebied potentieel te verdichten en met ruimte voor groen
	fortengordel		vergroende straat
	steenwegen		nieuwe publiek ruimte
	overstromingsgevoelig gebied / zoekzone voor ontharding, oeververbreding, wetlands, gecontroleerd overstromingsgebied		zoekzone nieuwe publieke ruimte
	ingebuisde beek		opwaarderen/ontharden verharde publieke ruimte
	bestaande groene publieke ruimte		heraan te leggen publieke ruimte
	hoofdzakelijk beboste ruimte		nieuwe groenblauwe verbinding
			gebiedsgericht voorbeeld van een algemene actie
			gebiedsspecifieke actie

4.1.2 STEENWEGEN EN SPOORLIJNEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de steenwegen en spoorlijnen in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- de continue aanwezigheid van bebouwing langs de steenwegen en spoorlijnen (verschillende types en groottes van bebouwing)
- de aanwezigheid van veel verharding (parkeerstroken).

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de steenwegen en spoorlijnen in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- het niet aanwezig zijn van straatgroen, uitgezonderd enkele straatbomen
- het verdwijnen van het bestaand groen in en rond de steenwegen en spoorlijnen
- het behouden en/of het toenemen van verharding zoals parkeerplaatsen.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgend gebiedsgericht inrichtingsprincipe geldt voor de steenwegen in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- herinrichten van straatprofielen door ontharden van parkeerplaatsen en aanleggen van nieuwe ecologische groenzones en straatgroen.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de steenwegen in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

15. Opmaken van een herinrichtingsplan voor de steenwegen en R16, Antwerpsesteenweg: versterken van bomenrijen met een ecologische buffer van heesters, hoge grassen en bloemen
16. Opmaken van een herinrichtingsplan voor de steenwegen en R16, Aarschotsesteenweg (uitgezonderd het deel dat wordt heraangelegd tussen Schollebeekstraat tot Koningshooikt): aanplanten van bomen en/of aanleggen van wadi's met ecologische oevers op de bermen, versterken van bestaande bermen langs door bijkomende beplanting bijvoorbeeld bomenrijen versterken met een ecologische buffer van heesters, hoge grassen en bloemen.

4.1.3 R16

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor R16 in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- de veelkleurige omgeving rondom de ring
- de bloemrijke bermen met grote aantallen groot streepzaad
- de volwassen bomen op de middenberm.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor R16 in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- het aansluiten van de langsgrachten van R16 op het stedelijk rioleringsstelsel (problemen aan de verschillende kruispunten vanwege de aansluitingen met verschillende waterlopen)
- het verdwijnen van het bestaand groen in en rond de ring
- het toenemen van de verharding
- het verder dichtslippen van de open ruimte.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgend gebiedsgericht inrichtingsprincipe geldt voor R16.

- ontharden van de overmaat aan verharding door het opbreken van voormalige parkeerstroken en eventueel het verminderen van het aantal rijstroken
- aanleggen van nieuwe ecologische groenzones en straatgroen
- voorzien van ruimte voor water binnen het profiel van de ring.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Er zijn geen gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties.

4.1.4 PUBLIEKE EN PRIVATE GROENE RUIMTE

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de publieke en private groene ruimten in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- de publieke ruimten met waardevol groen zoals de omgeving van de Borgerse Plassen en de Waterperels
- de private binnengebieden met groen karakter zoals het binnengebied nabij de Arendbeek
- de Oude Begraafplaats langs Mechelsesteenweg.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de publieke en private groene ruimten in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- het verdwijnen van het groen in de publieke en private ruimten
- het toenemen van verharding in de publieke ruimten
- het verdichten of verharden van de nog groene private binnengebieden.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor de publieke en private groene ruimten in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

- vrijwaren van groene binnengebieden van bijkomende verharding
- ontharden van verharde binnengebieden en voorzien van groendaken op gebouwen in binnengebieden (bijvoorbeeld garageboxen)
- vergroenen en ontharden van de onbebouwde ruimte in bedrijventerreinen.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de publieke en private groene ruimten in de ruimte tussen de stadsvesten en R16:

17. vrijwaren van juridisch bebouwbare gronden van bijkomende ontwikkeling en creëren van groene (publieke toegankelijke) ruimte, bijvoorbeeld het binnengebied langs de Arendbeek
18. opstarten van een sensibiliseringscampagne tot ontharding en vergroening van private en publieke dienstverleners dat bijvoorbeeld inzet op het ontharden en vergroenen van de omgeving van Cultuurcentrum De Mol bij reconversie of herinrichting van deze site
- Opmaken van een onthardingsplan voor publieke ruimte dat bijvoorbeeld prioritair inzet op het reduceren van de verharding tot het strikt noodzakelijke en het voorzien van ruimte voor water (zowel pleinen als straten), niet limitatief:
19. Eeuwfeestlaan
20. Paradeplein
21. Parking Tramweglei
22. Leopoldplein
23. Parking Lago
24. Bosstraat
25. Pannenhuisstraat
26. Guldensporenlaan
27. Belfortplein
28. voetbalstadion en parking Voetbalstraat
29. Nieuwpoortstraat.
- Wegwerken van missing links in het groenblauw netwerk door verankering van deze links in het waterplan, bomenbeleidsplan enz.
30. tussen signaalgebied Hagenbroeksesteenweg-Lisperloop (Frankenweg) en Provinciaal Overstromingsgebied Bogerse Plassen
31. tussen groenblauwe (publieke) ruimten Provinciaal

Overstromingsgebied Bogerse Plassen, park Dungelhoeff

32. tussen park Dungelhoeff en Pallieterland via Sint-Annastraat en via het oude kerkhof op de Mechelsesteenweg
33. tussen stationsomgeving en R16
34. tussen stadspark, volkstuinten en speelbos Ouderijstraat met nieuwe fiets- en voetgangersbrug naar Waverssesteenweg langs R16.

4.1.5 VOLLEDIGE DEELRUIMTE

Volgende gebiedsgerichte toepassing van een algemene actie geldt voor de volledige deelruimte:

35. Uitwerken van een gemeentelijk mobiliteitsplan met bijhorend parkeerbeleid: uitbouwen van een fietsvriendelijke omgeving tussen de stadsvesten en R16 waarbij een koppeling ontstaat tussen de heraanleg van de publieke ruimte in het kader van het groenblauw netwerk en een fietsvriendelijke inrichting van deze omgeving.

4.2 GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIES

Volgende gebiedsspecifieke actie geldt voor het groenblauw netwerk tussen de stadsvesten en R16:

III. Voeren van gesprekken in functie van vergroening van de ring **RO**

De gemeente start gesprekken op met AWW om in functie van de vergroening van de ring. Indien de ring een volwaardige groene connector wil zijn, moet het wegprofiel worden herdacht. Het wegprofiel moet de verschillende ruimtevragers verzoenen en een duidelijke meerwaarde kennen voor het groene netwerk in de gemeente. Aangezien AWW de wegbeheerder is van de weg, is een productieve samenwerking vereist waarbij de ambities van alle partijen duidelijk zijn en in dezelfde lijn liggen.

IV. Onderzoeken van een mogelijke downscale van het aantal rijbanen **RO**

De gemeente is nauw betrokken bij de toekomstige ontwikkelingen van de ring die een impact hebben op de hoeveelheid verkeer. Zij zit mee aan de tafel wanneer nieuwe wegprofielen voor de ring worden uitgetekend. Indien de verwachte toekomstige drukteprofielen het

toelaten wordt het aantal rijbanen op sommige plaatsen aangepast. Dit onderzoek hangt samen met een herinrichting van de kruispunten met Liersesteenweg, Hagenbroeksesteenweg en Antwerpsesteenweg.

V. Opstarten van overleg met de gemeente Ranst voor het wegwerken van de missing link naar de Nete **RO**

De gemeente start gesprekken op met Ranst over de mogelijkheden voor het oplossen van de missing link tussen de ring en het fietspad langs de Nete. Een groene fietsverbinding kan over de percelen van Liersesteenweg en zou voor beide gemeenten een grote meerwaarde zijn

VI. Opvolgen van het verdichtingsproject 'Frankenweg' **RO SD**

De gemeente begeleidt de uitvoering van het project Frankenweg. De woonontwikkeling voorziet bebouwing met een gezicht richting de ring. Het project zet bovendien in op de zichtassen richting de open ruimte, op ruimte voor water en op de fietsverbinding (SAFI-pad).

VII. Vrijwaren van onaangesneden zone aan Krokuslaan **RO**

De gemeente neemt initiatief om het onbebouwd perceel tussen Krokuslaan en de ring te vrijwaren van bebouwing. Dit perceel is nodig om een zone in te richten voor de opvang en buffering van hemelwater.

VIII. Opmaken van een overkoepelende stedenbouwkundige visie voor gebied rondom Molbrug **RO SD**

De gemeente maakt een overkoepelende stedenbouwkundige visie op voor het gebied rondom Molbrug: campussite met sporthal Stadspark en Sint-Jozef, site met atletiekclub, cultuurcentrum en jeugdcentrum, site Hoogveldweg en de bedrijvenzone ten zuiden van Hoogveldweg (inclusief Kruger site). De verschillende sites worden in de stedenbouwkundige visie in relatie tot elkaar bekeken.

De stedenbouwkundige visie heeft tot doel een efficiënter ruimtegebruik te bekomen (een verdichtingsslag), het publiek domein klimaatadaptief in te richten en een (her) ordening van de verschillende functies.

IX. Bestendigen van de wegindeling met 2x1 rijstrook **RO**

De gemeente stuurt aan bij AWW om de huidige indeling van de weg permanent te maken door de overtollige,

afgestreepte rijstroken in te ruilen voor groenblauwe ruimte.

X. Opmaken van een stedenbouwkundige visie voor het bouwblok tussen Berlaarsesteenweg, Kroonstraat en de ring **RO**

De gemeente maakt een stedenbouwkundige visie op voor het bouwblok tussen Berlaarsesteenweg, Kroonstraat en de ring. Het groen karakter van het binnengebied moet maximaal worden bewaard en het bouwblok kan een afwerking krijgen met een gezicht naar de ring. Hier kan hoogbouw dienstdoen als herkenningspunt langs de ring en aan het kruispunt.

De acties waar achter één of meerdere letters staan, komen ook voor in één of meerdere andere beleidskaders:

OR	beleidskader 'open ruimte'
GB	beleidskader 'groenblauw netwerk'
SD	beleidskader 'stad en dorp'
RO	beleidskader 'ring en omgeving'
RV	beleidskader 'recreatieve voorzieningen'

5

GROENBLAUW NETWERK IN DE HISTORISCHE BINNENSTAD

5.1 VISIE

Er wordt in de historische binnenstad een kernversterkend beleid gevoerd.

Door het dicht historisch bebouwd weefsel vervult het groenblauw netwerk in deze deelruimte voornamelijk **regulerende** en **culturele ecosysteemdiensten**.

- Ten eerste wordt ingezet op regulerende diensten met de focus op het uitbouwen van een klimaatbestendig groenblauw netwerk (hitte eiland effect).
- Ten tweede worden de culturele diensten versterkt met de bijzondere aandacht voor het creëren van een hoge leef- en woonkwaliteit.

5.1.1 NETEVALLEI

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de Netevallei in de historische binnenstad:

- de Binnen-Nete met kaaimuren, groene oevers en trappenpartij ter hoogte van Timmermansplein
- de straatbomen op de kaaien.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de Netevallei in de historische binnenstad:

- het aantasten van de natuurwaarden door het recreatief medegebruik, de pleziervaart en de watergebonden recreatie
- het overstromen van de omliggende ruimte door te weinig fysieke ruimte voor waterinfiltratie, watercaptatie of waterbuffering
- het verminderen van de groenelementen op de kaaimuren
- het toenemen van verharding.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

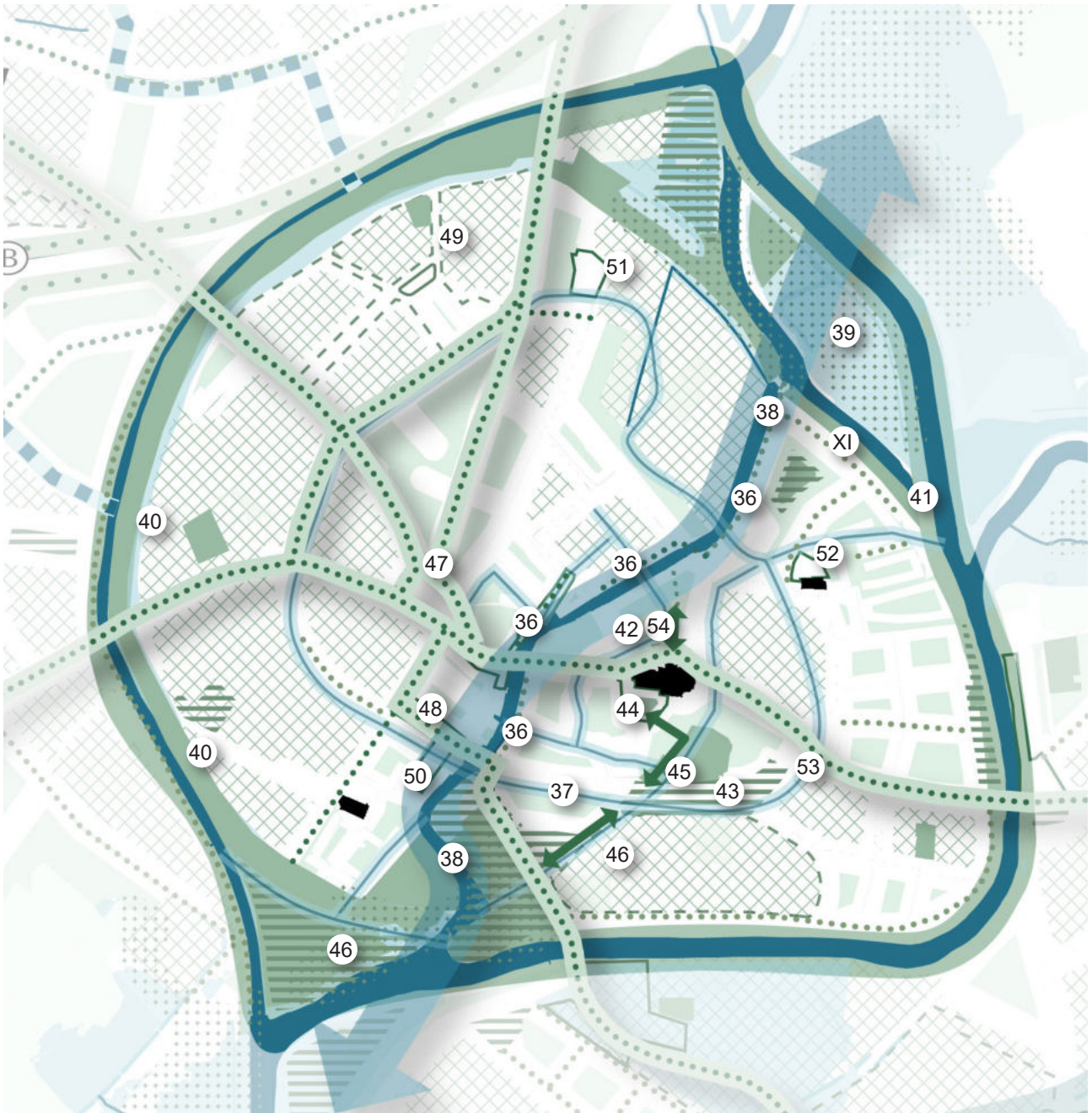
Volgend gebiedsgericht inrichtingsprincipe geldt voor de Netevallei in de historische binnenstad:

- vergroten van de waterbeleving door herinrichting van de oevers.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de Netevallei in de historische binnenstad:

- Opmaken van een masterplan en inrichtingsleidraad voor het groenblauw netwerk in de binnenstad met:
 36. het ontharden en vergroenen van oevers van de Binnen-Nete zoals Vismarkt, Mosdijk, Oever, Werf en Netelaan
 37. het verbinden van groene publieke ruimte met de waterstructuren door straten te vergroenen zoals Volmolenstraat tussen Gasthuisvest en de Binnen-Nete
 38. het opnieuw voorzien van stromend water op de Binnen-Nete.

kaart 9 groenblauw netwerk in historische binnenstad

Netevallei

steenwegen

overstromingsgevoelig gebied / zoekzone voor ontharding, oeververbredening, wetlands, gecontroleerd overstromingsgebied

vliet

groene ruimte

open te houden binnengebied

binnengebied potentieel te verdichten en met ruimte voor groen

vergroende straat

nieuwe publiek ruimte

zoekzone nieuwe publieke ruimte

opwaarderen/ontharden verharde publieke ruimte

heraan te leggen publieke ruimte

versterkte groenblauwe verbindingen

1 gebiedsgericht voorbeeld van een algemene actie

I gebiedsspecifieke actie

5.1.2 STEENWEGEN EN SPOORLIJNEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de steenwegen en spoorlijnen in de historische binnenstad:

- de smalle wegprofielen (stedelijke context)
- de grote hoeveelheid verharding.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de steenwegen en spoorlijnen in de historische binnenstad:

- het niet aanwezig zijn van straatgroen, uitgezonderd enkele straatbomen
- het verdwijnen van het bestaand groen in en rond de wegen en spoorlijnen
- het behouden en/of het toenemen van verharding zoals parkeerplaatsen.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor de steenwegen en spoorlijnen in de historische binnenstad:

- aanleggen van nieuwe straatbomen of ecologische straatgroen waar mogelijk
- aanleggen van geveltuinen en inrichten van tuinstraten in smalle straten (waar geen ruimte is voor straatbomen en straatgroen).

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Er zijn geen gebiedsgerichte inrichtingsprincipes voor de steenwegen en spoorlijnen in de historische binnenstad.

5.1.3 STADSVESTEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de stadsvesten:

- de Afleidingsvaart van de Nete, een deel van de Grote en de Kleine Nete als belangrijkste blauwe structuren
- de groene (soms biologisch zeer waardevol) oevers en ruimten langs het water
- de grote aanwezigheid van karakteristieke kleine landschapselementen en groenelementen
- het continu wandel- en fietspad langs het water.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de stadsvesten:

- het toenemen van de verharding
- het toenemen van overstromingen door de beperkte ruimte voor water
- het bijkomend verharderen van de publieke en de private ruimten, aansluitend of in de buurt van de stadsvesten
- het vergroten van de missing links tussen publieke en private groenblauwe ruimten en de stadsvesten.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor de stadsvesten:

- behouden en versterken van de algemene groenstructuur met dreven, bomengroepen, paden
- behouden en vergroenen van open ruimte zoals het vergroenen van de stadsvesten vanaf het stadspark tot Sionsplein
- ontharden en vergroenen van verharde oppervlakten rondom de stadsvesten (zoals parkeervelden en gesloten tuinen van onderwijsinstellingen)
- verwijderen van invasieve exoten
- opwaarderen van de bestaande publieke ruimten in en langs de stadsvesten

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassing van de algemene acties geldt voor de stadsvesten:

39. Opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan 'recreatieve voorzieningen': het herbestemmen van recreatiegebied Konijneneiland naar open ruimte.

Gebiedsgerichte toepassing van een gebiedsspecifieke actie (zie verder)

40. het uitvoeren van het bestaande erfgoedbeheerplan met het aanplanten van houtkanten zoals ter hoogte van de Davidsvest en Begijnenvest
41. het uitbreiden van het bestaande erfgoedbeheerplan Stadsvesten uitbreiden tot de Sionsvest (tot aan Sionsbrug).

5.1.4 VLIETEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgend element is identiteitsbepalend voor de vlieten:

- de nog zichtbare structuur in het stratenpatroon.

Identiteitsbedreigend

Volgend element is identiteitsbedreigend voor de vlieten:

- het verdwijnen van de herinnering van en de verwijzing naar de gedempte en verdwenen vlieten.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Er zijn geen gebiedsgerichte inrichtingsprincipes voor de vlieten in de historische binnenstad.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de vlieten in de historische binnenstad:

- Opmaken van een masterplan en inrichtingsleidraad voor het groenblauw netwerk in de binnenstad met:
42. het opnieuw in het straatbeeld brengen van de Sint-Pietersvliet (klooster Engelse Theresianen)
 43. het opnieuw in het straatbeeld brengen van de Oude Grote Nete (nabij huidige parking Gasthuisvest).

5.1.5 PUBLIEKE EN PRIVATE GROENE RUIJITE

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de publieke en private groene ruimten in de historische binnenstad:

- de publieke ruimten met waardevol groen zoals oude parkbomen
- de private binnengebieden met waardevol groen zoals historische tuinen met oude beplanting
- de kleine groen publieke ruimten in het stedelijk weefsel.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de publieke en private groene ruimten in de historische binnenstad:

- het verdwijnen van het groen in de publieke en private ruimte
- het uitblijven van een transformatie in de publieke ruimte (uitblijven van ontharding)
- het toenemen van de verharding in de publieke ruimte
- het verdichten of het verharderen van de nog groene private binnengebieden.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Er zijn geen gebiedsgerichte inrichtingsprincipes voor de publieke en private groene ruimte in de historische binnenstad.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de publieke en private groene ruimten in de historische binnenstad:

- Opmaken van een onthardingsplan voor publieke ruimte dat bijvoorbeeld prioritair inzet op het reduceren van de verharding tot het strikt noodzakelijke en het voorzien van ruimte voor water (zowel pleinen als straten), niet limitatief:

44. Kardinaal Mercierplein
45. Gasthuisvest
46. Academisch Kwartier met het Pallieterland verbinden
47. de Grote Markt
48. Zimmerplein
49. Renaat Veremansplein
50. Schapenkoppenstraat
51. Parking Wallehof
52. het Gebroeders Doxplein

- Opmaken van een masterplan en inrichtingsleidraad voor het groenblauw netwerk in de binnenstad met:

53. het vergroenen van Gasthuisvest en het maken van de verbinding tot aan Berlarij door Arthur Vanderpoortenlaan te ontharden en vergroenen.
54. het ontharden en vergroenen van de kloostertuin en het binnengebied van het Heilig-Geesthuis en deze verbinden met Kardinaal Mercierplein en Gasthuisvest (open te leggen Sint-Pietersvliet).

5.1.6 VOLLEDIGE DEELRUIMTE

Volgende gebiedsgerichte toepassing van een algemene actie geldt voor de volledige deelruimte:

55. Uitwerken van een gemeentelijk mobiliteitsplan met bijhorend parkeerbeleid met het uitbouwen van een voetgangervriendelijke omgeving binnen de stadsvesten waarbij een koppeling ontstaat tussen de heraanleg van de publieke ruimte in het kader van het groenblauw netwerk en het centraal stellen van de voetganger in deze omgeving.

5.2 GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIE

Volgende gebiedsspecifieke actie geldt voor het groenblauw netwerk in de open ruimte:

XI. Uitbreiden en updaten van het bestaande erfgoedbeheerplan Stadsvesten SD

De gemeente breidt het bestaande erfgoedbeheerplan van de stadsvesten uit met de Sionsvest. De inrichting moet in dit deel worden aangepast, conform de andere delen van de stadsvesten. Daarnaast wordt bij het uitbreiden van het bestaande erfgoedbeheerplan bekeken of het bestaande erfgoedbeheerplan een update nodig heeft.

6 GROENBLAUW NETWERK IN DE BEBOUWDE RUIMTE BUITEN R16

6.1 VISIE

Er wordt in de bebouwde ruimte buiten R16 een kernversterkend beleid gevoerd.

Het groenblauw netwerk in deze deelruimte focust op twee ecosysteemdiensten.

- Ten eerste wordt ingezet op **regulerende diensten** met de focus op het uitbouwen van een klimaatbestendig groenblauw netwerk (hitte eiland effect) en op het creëren van een integraal watersysteem (voorkomen van overstroming door waterinfiltratie, waterbuffering, waterberging enz.)
- Ten tweede wordt ingezet op **culturele diensten** met de focus op het creëren van een hoge leef- en woonkwaliteit en het verhogen van de landschapsbeleving rondom deze bebouwde ruimten.

6.1.1 NETEVALLEI

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgend element is identiteitsbepalend voor de Netevallei in de bebouwde ruimte buiten R16:

- de beken als grens en verbindend element tussen bebouwde en open ruimte (bijvoorbeeld de Itterbeek in Koningshooikt en de Zevenbergseloop nabij Zevenbergen).

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de Netevallei in de bebouwde ruimte buiten R16:

- het overstromen van de omliggende ruimte door te weinig fysieke ruimte voor waterinfiltratie, watercaptatie of waterbuffering
- het verharderen van de resterende groene ruimte
- het versnipperen van de structuur door de inbuizing van waterlopen (Itterbeek).

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

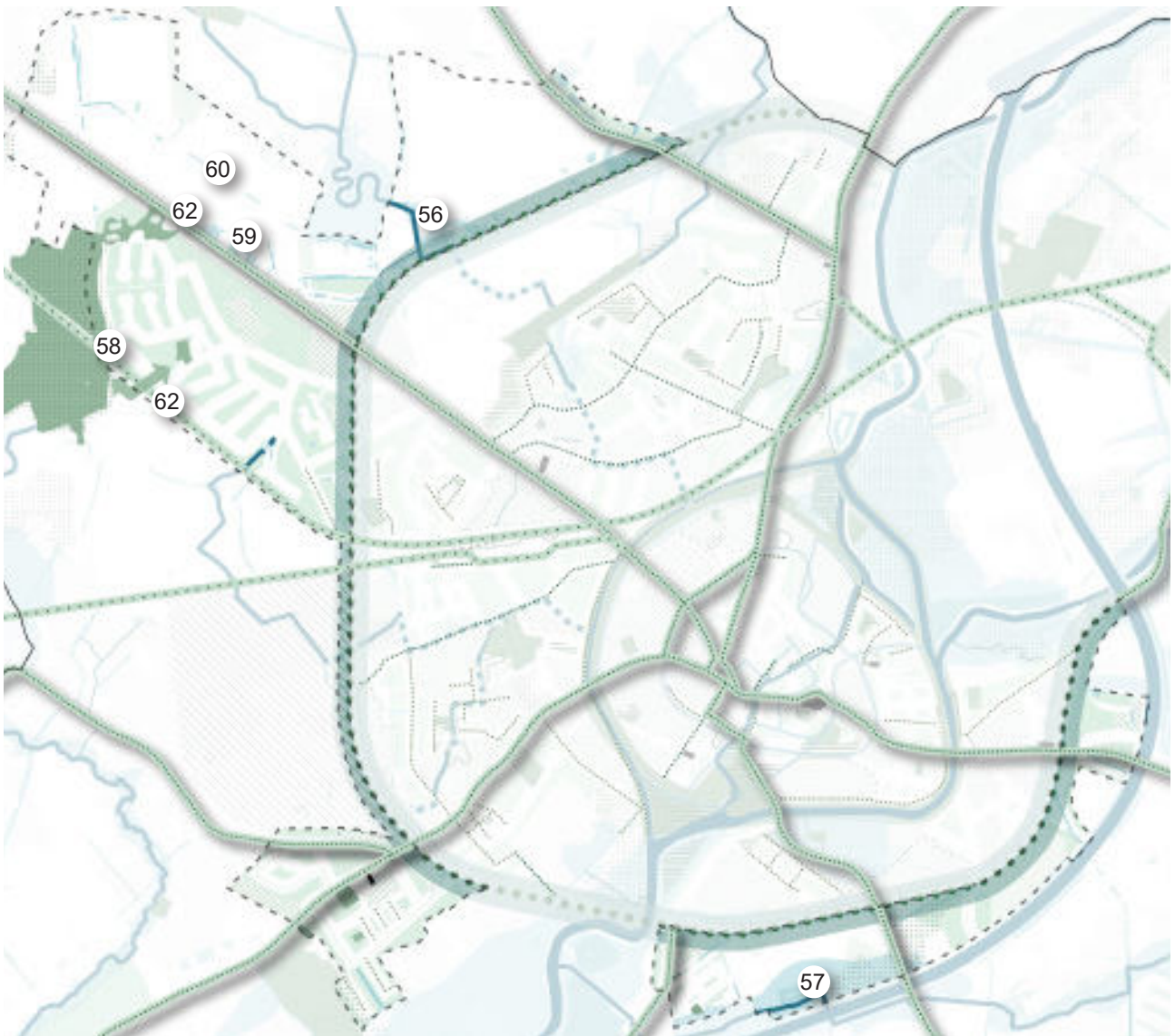
Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor de Netevallei in de bebouwde ruimte buiten R16:

- herprofilieren en verbreden van oevers in functie van waterbuffering
- aanleggen van waterbuffers en gecontroleerde overstromingsgebieden om de bebouwde ruimte te vrijwaren van overstroming.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de Netevallei in de bebouwde ruimte buiten R16:

56. Opmaken van een gemeentelijk waterplan dat inzet op het voorzien van meer ruimte voor water langs en openleggen van Duwijkloop
57. Opmaken van een gemeentelijk waterplan dat inzet op het voorzien van meer ruimte voor water langs Schollebeek.

kaart 10 groenblauw netwerk in de bebouwde ruimte buiten R16 - stad Lier

	Netevallei		open te houden binnengebied
	steenwegen		binnengebied potentieel te verdichten en met ruimte voor groen
	overstromingsgevoelig gebied / zoekzone voor ontharding, oeververbreding, wetlands, gecontroleerd overstromingsgebied		vergroende straat
	groene ruimte		gebiedsgericht voorbeeld van een algemene actie
	hoofdzakelijk beboste ruimte		

6.1.2 FORTENGORDEL EN BOSCOMPLEXEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de fortengordel en boscomplexen in de open ruimte maar die nauw samenhangt met de bebouwde ruimte buiten R16:

- het afwisselend landschap van open landbouw- en gesloten boskamers (compartimenten)
- de historisch gegroeide boscomplexen waarvan vele reeds bebost waren ten tijde van de Ferraris
- de grote hoeveelheid kleine landschapselementen (bomenrijen en houtkanten) die de landschapskamers begrenzen
- de hoge natuurwaarde van de bestaande boscomplexen
- de aanwezigheid van erfgoedelementen.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de fortengordel en boscomplexen in de open ruimte maar die nauw samenhangt met de bebouwde ruimte buiten R16:

- het toenemen van de geïsoleerde ligging van de boscomplexen
- het vergroten van de abrupte overgangen tussen de bossen en hun omgeving
- het verdwijnen van het bos, de kleine landschapselementen en de groene oevers
- het verder versnipperen van de ruimten door ruimtelijke barrières zoals de spoorweg, andere infrastructuren en bijkomende (zonevreemde) bebouwing
- het verder intensiveren van de landbouw in de directe omgeving van de bossen en beken
- het volledig ontwikkelen van het woonuitbreidingsgebied in Koningshooikt.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

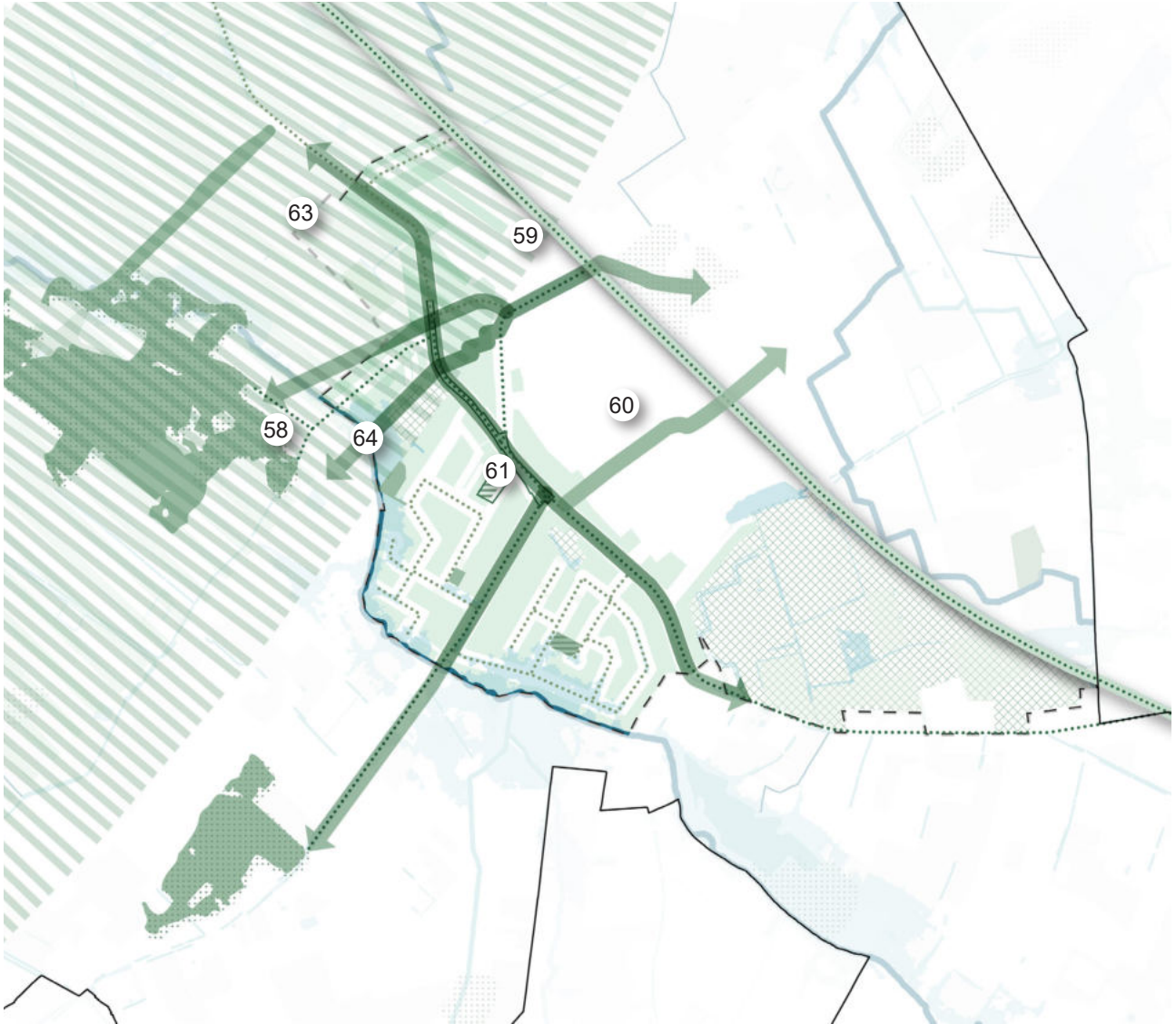
Volgend gebiedsgericht inrichtingsprincipes geldt voor de boscomplexen, aansluitend op de bebouwde ruimte buiten R16:

- creëren van fysieke verbindingen tussen de toegankelijke bossen en bebouwde ruimte.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de boscomplexen, aansluitend op de bebouwde ruimte buiten R16:

58. Opmaken van een bomenbeleidsplan dat inzet op het uitbreiden van waardevolle grotere groenstructuren (boscomplexen) tot in de woongebieden zoals het Juffrouwenbos ten zuidwesten van Koningshooikt en het Papegaaienbos in Lier.

kaart 11 groenblauw netwerk in de bebouwde ruimte buiten R16 - dorp Koningshooikt

	Netevallei		open te houden binnengebied
	steenwegen		binnengebied potentieel te verdichten en met ruimte voor groen
	overstromingsgevoelig gebied / zoekzone voor ontharding, oeververbreding, wetlands, gecontroleerd overstromingsgebied		vergroende straat
	groene ruimte		groenblauwe dooradering
	hoofdzakelijk beboste ruimte		gebiedsgericht voorbeeld van een algemene actie

6.1.3 STEENWEGEN EN SPOORLIJNEN

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de steenwegen en spoorlijnen in de bebouwde ruimte buiten R16:

- de zeer brede wegprofielen met groene midden- en zijbermen langs of doorheen de bebouwde ruimte
- de volwassen bomen op enkele delen van de bermen
- de grote hoeveelheid verharding langs de steenwegen ter hoogte van de bedrijvzones zoals Duwijck en Van Hool (grote parkeervelden).

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de steenwegen en spoorlijnen in de bebouwde ruimte buiten R16:

- het verdwijnen van het bestaand groen in en rond de steenwegen en spoorlijnen
- het behouden en/of het toenemen van verharding zoals parkeerplaatsen.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor de steenwegen en spoorlijnen in de bebouwde ruimte buiten R16:

- versterken van bestaande bermen door aanplant van bijkomend groen (bomenrijen met een ecologische buffer van heesters, grassen en bloemen)
- inzetten op ecologisch (maai)beheer op de bermen
- aanleggen van biodiverse voortuinen langs de steenwegen.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de steenwegen en spoorlijnen in de bebouwde ruimte buiten R16:

59. Opmaken van een herinrichtingsplan voor de steenwegen en R16, Antwerpsesteenweg: versterken van bomenrijen met een ecologische buffer van heesters, hoge grassen en bloemen

6.1.4 PUBLIEKE EN PRIVATE GROENE RUIMTE

Identiteit

Identiteitsbepalend

Volgende elementen zijn identiteitsbepalend voor de publieke en private groene ruimte in de bebouwde ruimte buiten R16:

- de publieke ruimten met waardevol groen zoals de groene corridor in Duwijk, de militaire begraafplaats Lier, het parkje ter hoogte van Verzetslaan, het parkje tussen Boekweitlaan en Tarwelaan enz.
- de private tuinen en verkavelingen met oude beplanting
- de tuinen en de groenzones in de bedrijventerreinen.

Identiteitsbedreigend

Volgende elementen zijn identiteitsbedreigend voor de publieke en private groene ruimte in de bebouwde ruimte buiten R16:

- het verdwijnen van het groen in de publieke en private ruimten
- het toenemen van de verharding in de publieke ruimten
- het verdichten of het verharderen van de nog groene private binnengebieden.

Gebiedsgerichte inrichtingsprincipes

Volgende gebiedsgerichte inrichtingsprincipes gelden voor alle publieke en private groene ruimten in de bebouwde ruimte buiten R16:

- vergroenen en ontharden van de onbebouwde ruimte in bedrijventerreinen
- verbinden van versnipperd (publiek) groen door straten en verharde publieke ruimten te vergroenen.

Gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties

Volgende gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties gelden voor de publieke en private groene ruimten in de bebouwde ruimte buiten R16:

60. Ontwikkelen van een ondersteunend beleid, gericht op het klimaatrobuust inrichten van private percelen

dat inzet op het vergroenen en ontharden van bedrijvensites zoals Van Hool en Duwijk

61. Opmaken van een onthardingsplan voor publieke ruimte dat inzet op ontharden en vergroenen zoals parking De Laag en Koningsplein
62. Opmaken en uitvoeren van een traag wegenplan dat bijvoorbeeld inzet op het verbinden van Zevenbergen met Papegaaibos én Plaslaar door trage verbindingen
63. Vrijwaren van (delen van) juridisch bebouwbare gronden van bijkomende ontwikkeling en creëren van groene (publieke toegankelijke) ruimte, bijvoorbeeld het WUG in Koningshooikt
64. Vrijwaren van (delen van) juridisch bebouwbare gronden van bijkomende ontwikkeling en creëren van groene (publieke toegankelijke) ruimte, bijvoorbeeld het gebied gelegen tussen Beekstraat, Dorpsstraat en Herenboslaan en dit met aandacht voor de oeverinrichting van Ifterbeek.

6.1.5 VOLLEDIGE DEELRUIMTE

Er zijn geen gebiedsgerichte toepassingen van algemene acties die gelden voor het groenblauw netwerk in de bebouwde ruimte buiten R16.

6.2 GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIES

Er zijn geen gebiedsspecifieke acties voor het groenblauw netwerk in de bebouwde ruimte buiten R16.

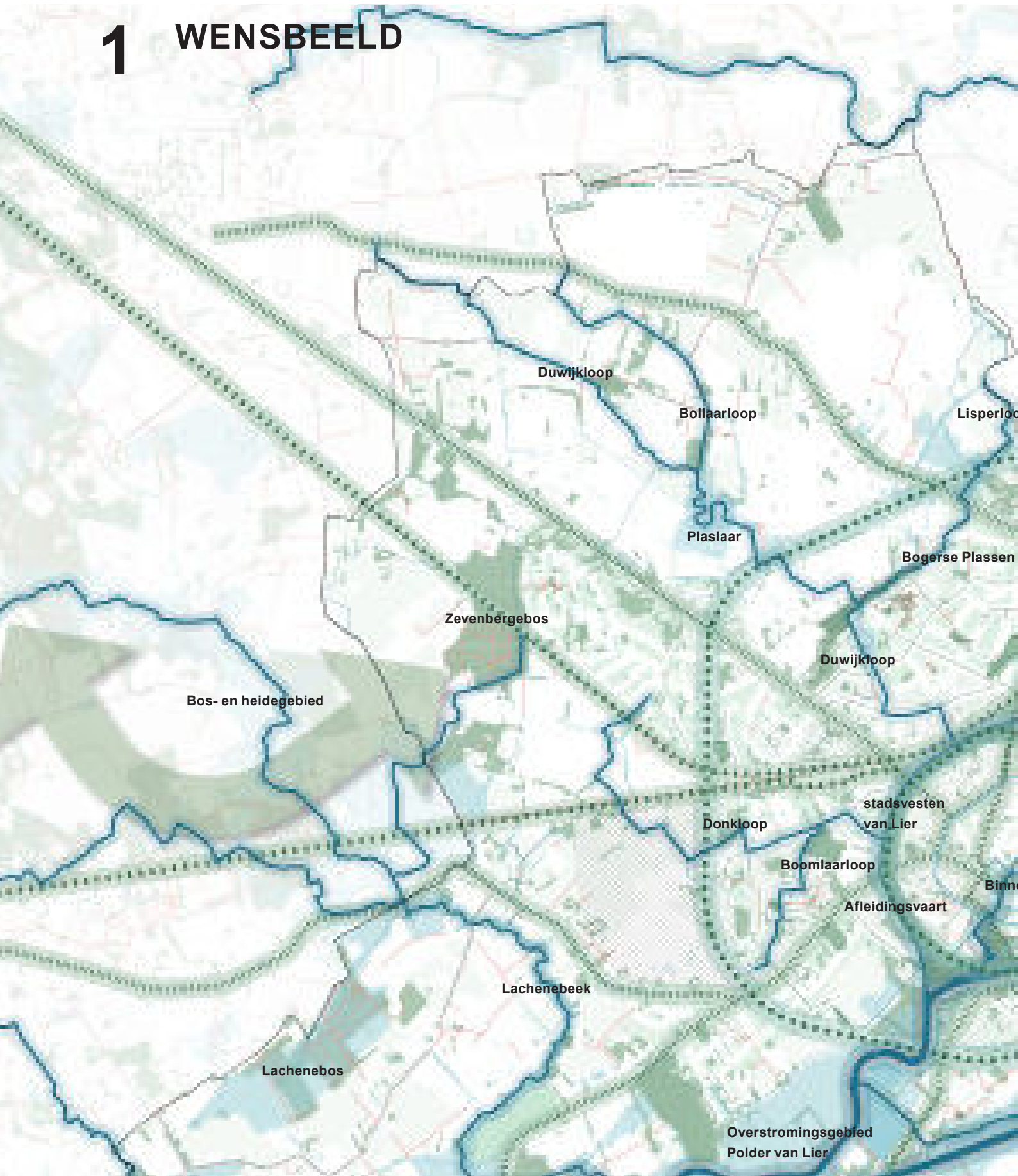

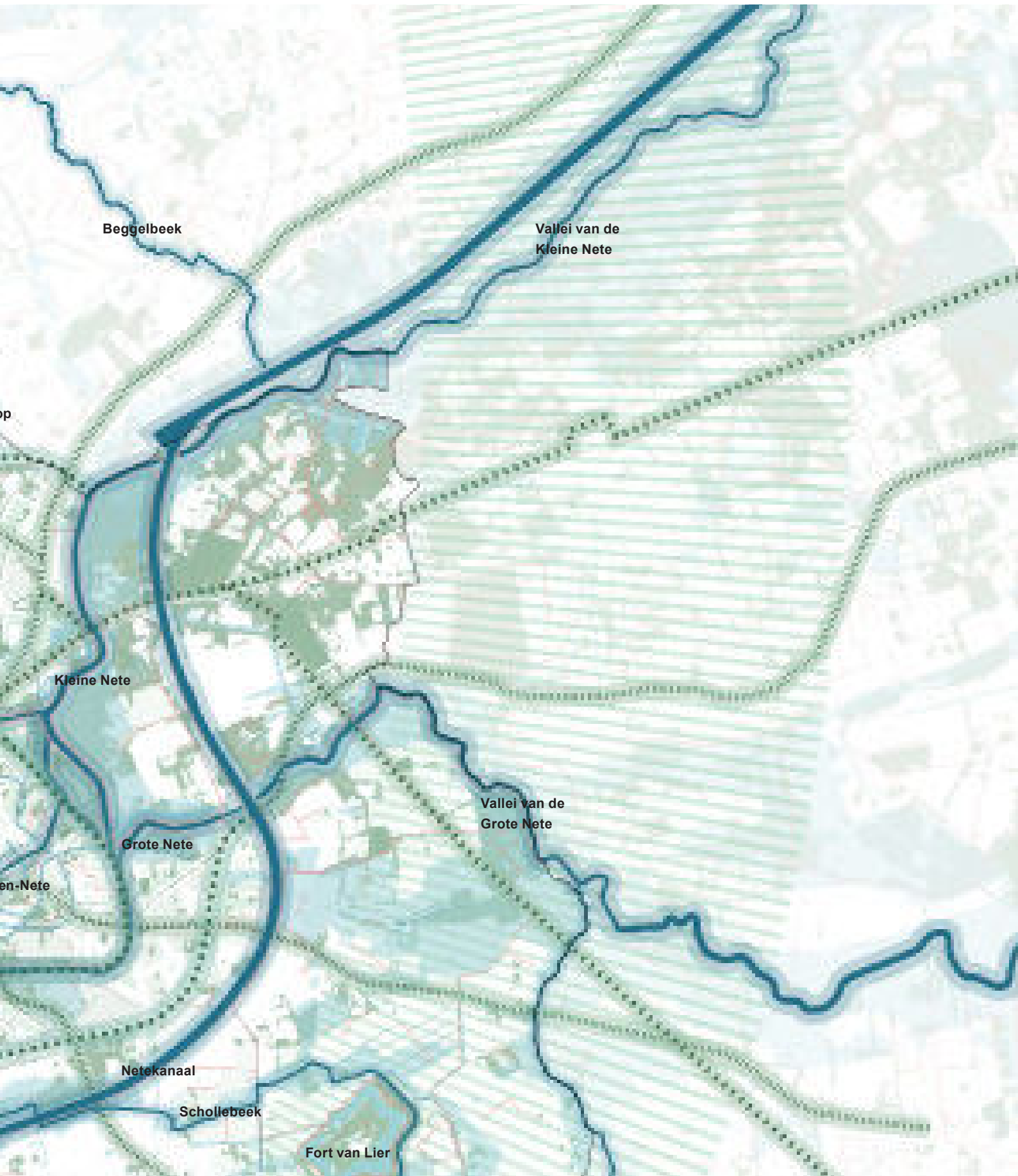

WENSBEELD EN ACTIES

1	WENSBEELD	80
2	OVERZICHT ACTIES	86
2.1	ALGEMENE ACTIES	86
2.2	GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIES	87

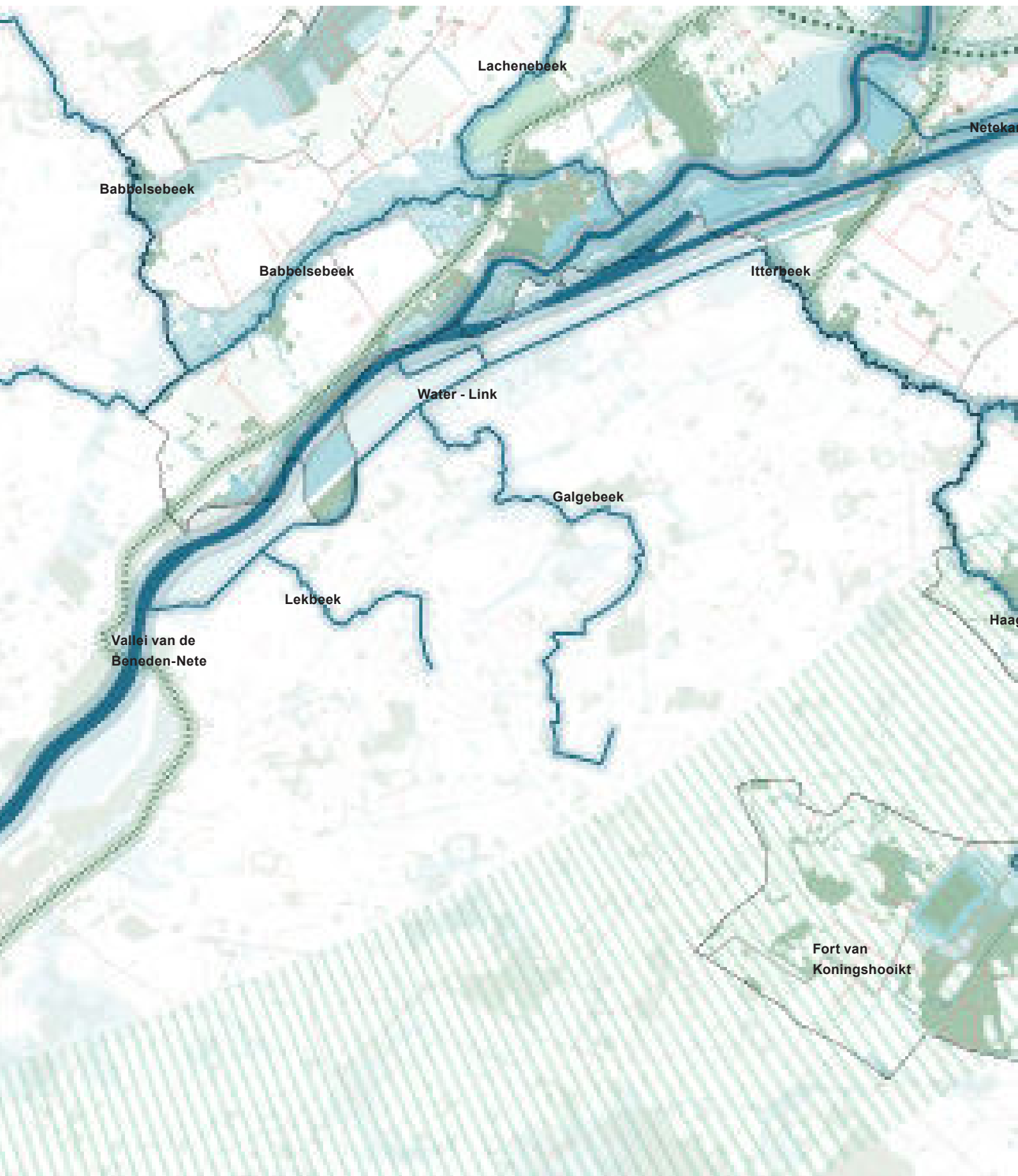
1 WENSBEELD

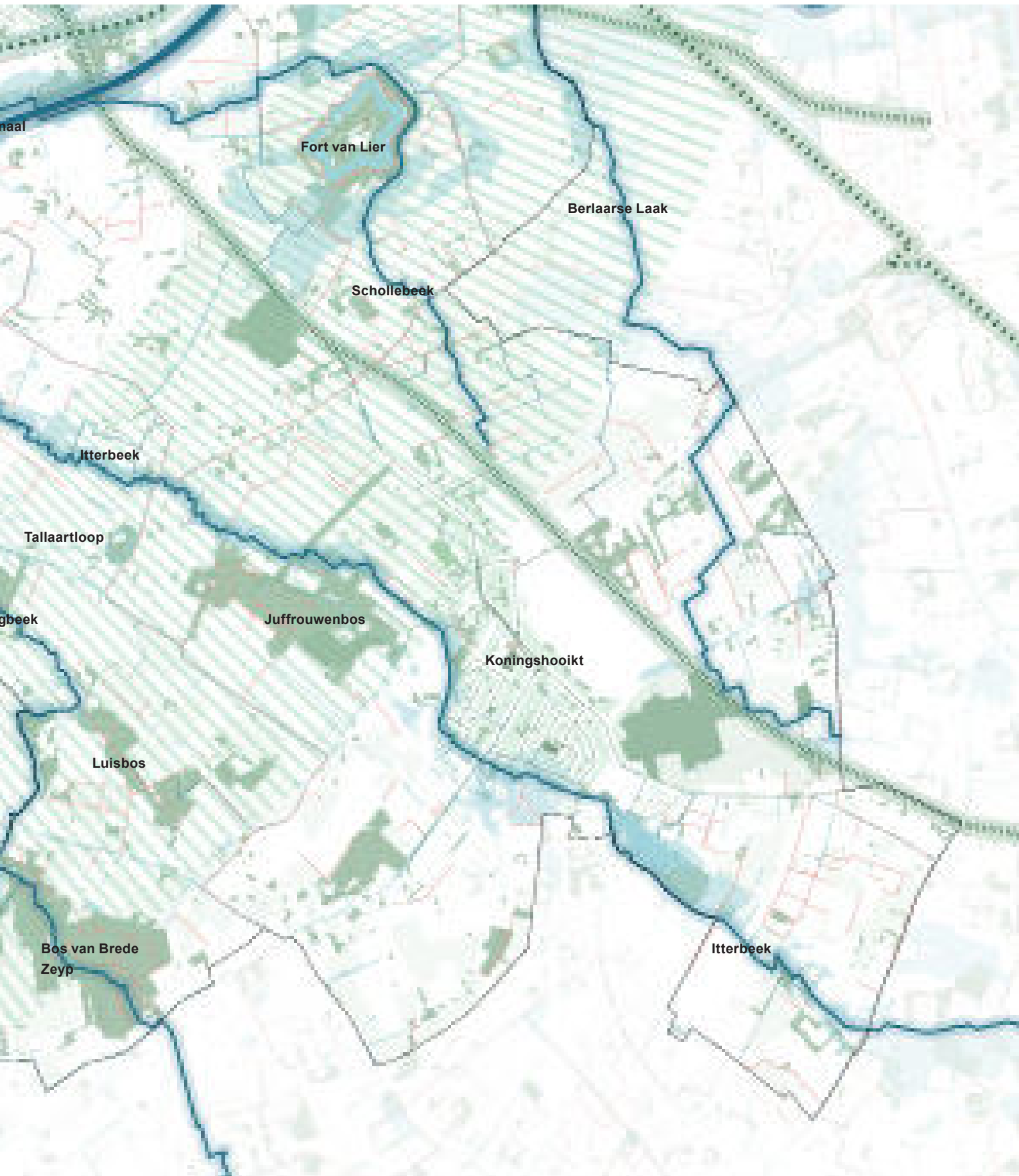

kaart 12 groenblauw netwerk totaalbeeld

kaart 13 groenblauw netwerk totaalbeeld

- Netevallei
- stadsvesten en R16
- fortengordel
- steenwegen
- overstromingsgevoelig gebied / zoekzone voor ontharding, oeververbreding, wetlands, gecontroleerd overstromingsgebied
- hoofdzakelijk beboste ruimte
- ingebuisde beek
- vliet
- bestaande groene publieke ruimte
- hoofdzakelijk beboste ruimte
- open te houden binnengebied
- binnengebied potentieel te verdichten en met ruimte voor groen
- vergroende straat
- nieuwe publiek ruimte
- zoekzone nieuwe publieke ruimte
- opwaarderen/ontharden verharde publieke ruimte
- heraan te leggen publieke ruimte
- nieuwe groenblauwe verbinding
- ontwikkelingszone voor recreatie en eventueel bedrijvigheid

2 OVERZICHT ACTIES

2.1 ALGEMENE ACTIES

- A. Monitoren van het ruimtebeslag **OR**
- B. Beoordelen van omgevingsaanvragen op basis van DNA kenmerken en robuust groenblauw netwerk **OR**
- C. Opmaken van een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'open ruimte' vertrekkend van een visie op de toekomst van land- en tuinbouw **OR**
- D. Voorzien van kredieten voor strategische grondverwerving en ontharding (oprichten van een onthardingsfonds) **OR SD**
- E. Uitwerken van een visie op kansenvelden **OR**
- F. Opmaken van een onthardingsplan voor de publieke ruimte **SD OR**
- G. Opmaken van een randvoorwaardelijk kader voor recreatie **OR**
- H. Promoten van beheerovereenkomsten **OR**
- I. Opmaken van een natuurbeheerplan voor het valleilandschap van de Nete met de Itterbeek, Lachenebeek, Babbelsebeek en Schollebeek **OR**
- J. Opmaken van een landschapsplan voor het bosrijk compartimentenlandschap **OR**
- K. Ontwikkelen van een ondersteunend beleid, gericht op het klimaatrobuust inrichten van private percelen **SD**
- L. Opstarten van een sensibiliseringcampagne tot ontharding en vergroening van private en publieke dienstverleners **SD**
- M. Uitwerken en toepassen van een richtlijnenboek voor de publieke ruimte **SD**
- N. Opmaken van een bouwblokvisie **SD**
- O. Opmaken van een bomenbeleidsplan **SD OR**
- P. Opmaken van een gemeentelijk waterplan **SD OR**
- Q. Uitwerken van een gemeentelijk mobiliteitsplan met bijhorend parkeerbeleid **SD**
- R. Opmaken en uitvoeren van een traag wegenplan **SD RV**
- S. Opmaken van een ruimtelijk uitvoeringsplan 'recreatieve voorzieningen' **RV**
- T. Opmaken van een herinrichtingsplan voor de steenwegen en R16 **RO SD**
- U. Opmaken van een masterplan en inrichtingsleidraad voor het groenblauw netwerk in de binnenstad
- V. Vrijwaren van juridisch bebouwbare gronden van bijkomende ontwikkeling en creëren van groene (publieke toegankelijke) ruimte **SD**

2.2 GEBIEDSSPECIFIEKE ACTIES

- I. Opmaken van een beleidskader landbouw **OR**
- II. Actie over de ontwikkelingszone.... **RO / RE / ?**
- III. Voeren van gesprekken in functie van vergroening van de ring **RO**
- IV. Onderzoeken van een mogelijke downscale van het aantal rijbanen **RO**
- V. Opstarten van overleg met de gemeente Ranst voor het wegwerken van de missing link naar de Nete **RO**
- VI. Opvolgen van het verdichtingsproject 'Frankenweg' **RO SD**
- VII. Vrijwaren van onaangesneden zone aan Krokuslaan **RO**
- VIII. Opmaken van een overkoepelende stedenbouwkundige visie voor gebied rondom Molbrug **RO SD**
- IX. Bestendigen van de wegingdeling met 2x1 rijstrook **RO**
- X. Opmaken van een stedenbouwkundige visie voor het bouwblok tussen Berlaarsesteenweg, Kroonstraat en de ring **RO SD**
- XI. Uitbreiden en updaten van het bestaande erfgoedbeheerplan Stadsvesten

BIJLAGE

1	BEGRIPPENLIJST	90
2	BRONNENLIJST	92

1 BEGRIPPENLIJST

blauwe elementen

groene elementen

hoofdstructuur

ondersteunende structuur

CSA_

Gemeente Lier

De "gemeente Lier" is de term voor het volledige grondgebied van Lier.

Biodiversiteit

Biodiversiteit is de graad van verscheidenheid aan levensvormen in een ecosysteem en meer algemeen in het leven op aarde.

(Historische) binnenstad

De "(historische) binnenstad" is de term voor het grondgebied, gesitueerd binnen de stadsvesten.

Open ruimte

De open ruimte wordt beschouwd als een aanduiding van het geheel van robuust samenhangende gebieden waar de onbebouwde ruimte primeert. Het is bijgevolg niet zo dat er geen bebouwing in kan voorkomen.

Samenhangende gehelen

Samenhangende gehelen zijn samenhangende, duidelijk afleesbare ruimtelijk en morfologische entiteiten binnen de bebouwde ruimte die zich onderscheiden van andere samenhangende gehelen.

Stad Lier

De "stad Lier" is de term voor de aaneengesloten zone van bebouwde ruimte die bestaat uit de historische binnenstad, het gebied tussen R16 en de stadsvesten en de bebouwde ruimte die aansluit op de buitenzijde van de ring (bedrijventerreinen, verkavelingen enz.)

Traag netwerk

Een traag netwerk is een geheel van wegen / zones waar het autoverkeer ofwel afwezig is ofwel ondergeschikt aan 'zachte' verplaatsingen. Het wensbeeld van het traag netwerk benadrukt de wijze waarop afzonderlijke tracés en wegsegmenten zich verknopen en verweven tot een betekenisvol geheel.

Habitat

Een habitat is het natuurlijk woon- of leefgebied van een organisme. Op deze plekken voldoen zowel de biotische als abiotische factoren aan de minimale levensvoorwaarden van het desbetreffende organisme.

Kernhabitat

Een kernhabitat is een stabiele habitat of leefomgeving voor organismen waar geen verstoring is van randeffecten.

Randeffecten

Randeffecten vinden plaats op de rand van kernhabitatgebieden. Ze zorgen voor verstoring van deze stabiele leefmilieus. Het zijn invloeden van de omgeving zoals bemesting, grondbewerking op aangrenzende landen enz.

2 BRONNENLIJST

Volgende bronnen zijn geraadpleegd en geïntegreerd in het onderzoek:

- Klimaat VMM. Wateroverlast
- Klimaat VMM. Overstroming
- Klimaat VMM. Hitte
- Klimaat VMM. Droogte
- Eindrapport water in de stad Gent (2017)
- Boskansen Lier (2022)
- Bouwmeesterscan eindrapport Lier (2019)
- Openruimtenetwerk in en rond Brussel (2022)
- Smets J., Wanner S., De Blust G., Turkelboom F. (2020). Gobelin rapport N° 3: Groenblauwe netwerken in Vlaanderen
- Groenklimaatassen voor Gent
- Beheersplan vesten Lier
- Structuurvisie Binnennete (2011)

